

Dásbódh

Daśaka I – Chvály

Samartha Rámdás

anglický překlad

John Norwell (2015)

český překlad

Matěj

21. prosince 2017

Obsah

I	Chvály	1
1.1	Začátek knihy	3
1.2	Chvála Pánu <i>Ganéšovi</i>	9
1.3	Chvála bohyni <i>Šáradě (Sarasvatí)</i>	13
1.4	Chvála <i>Sadguruovi</i>	17
1.5	Chvála světců	21
1.6	Chvála naslouchajícího (Toho, kdo	

opustil „mnoho“ myšlenek)	25
1.7 Chvála Pánu této básně „já jsem“	29
1.8 Chvála „místa setkání“ s poznáním ne- boli „zde“	35
1.9 Chvála <i>Paramárthy</i> (Nejvyššího Smyslu/Nejzazšího Dověšení)	39
1.10 Chvála lidského těla	43

Dařaka I

Chvály

॥ दशक पहलिा : सूतवननाम ॥ १ ॥

॥ *dařaka pahilā : stavanāna* ॥ 1 ॥

Praises

1.1 Začátek knihy

Poznámka: V této první ze dvou set kapitol jsme uvedeni do pojmu poznání neboli „řeči“ a Skutečnosti.

|| Šrí Rám ||

1. Posluchač* se zeptal: „Co je to za Písmo? Co je to za řeč? A co může člověk získat poslechem této „řeči“?“ *(Dobrý posluchač je ten, který všechno zapomene a porozumí této vždy přítomné „řeči“ neboli myšlence „já jsem“¹. Bez

¹*Siddharáméšvar Maharádž* řekl: Je také známa jako *múla-*

poznání tohoto „já jsem“ jakožto základu se svět slov a konceptů nemůže projevit. Když člověk zapomene všechno, co se dosud naučil, pak se toto „já jsem“ stane zjevným. Toto Písmo se nachází uvnitř hájemství slov a stejně jako slova Mistra může k Pravdě toliko poukazovat. – *Maharádž* řekl: Mistr vás může pouze nasměrovat ke Skutečnosti; může vás vzít ke dveřím, ale vy sami musíte vejít, a on vás za nimi bude očekávat. – *Maharádž* řekl: Písma jsou závětí Mistrů.)

2. Jméno tohoto Písma je *Dásbódh*². Je to dialog mezi *Mistrem/*guru* a žákem/*šišja*. Když

mája neboli *prakruti* neboli *šárada* a vznikla z tohoto Nejvyššího Já, naší čiré formy neboli *svarúpy*. Je nevyřčeným slovem „já jsem“, které je přítomné v dechu každé bytosti. Její přirozeností je prostě a bez úsilí znát; tato inspirace „já jsem“ je vyjádřením onoho Nevyjádřitelného.

²*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Když se člověk stane oddaným/*dása sadgurua*, započne dialog mezi *guruem* a žákem/*šišja*. Takový dialog přináší porozumění/*bódha* a proto se nazývá *dás-bódha*.

je „řeč“ jasně pronášena, pak kráčíš po stezce oddanosti/*bhakti*. (Když všechno zapomenete a každá myšlenka je rozpuštěna, poté se objevím myšlenka „já jsem“.) *(*Maharádž* řekl: Přicházíte, protože si myslíte, že jste nevědomí a protože si myslíte, že já vím. A vy se ptáte a já odpovídám. Ale v tomto světě není nikdo jiný než vy, takže odkud přichází odpověď? Ve světle tohoto porozumění se dialog, který zde probíhá, odehrává ve vás, ve vašem Já. *Guru* je Já, mysl je žák a toto Já nikdy neupadlo do iluze.)

3. Tato „řeč“, toto „já jsem“, je devatero podob oddanosti a tato „řeč“ je poznání. Tato „řeč“ je znamením zřeknutí se/*vairágja* a touto „řečí“ je stvořeno „mnoho“ duchovních rozprav. (Toto „já jsem“ neboli poznání je příčinou mnoha diskusí, názorů a rozepří v tomto světě.)
4. Popravdě, skrze oddanost této „řeči“ se člověk setká s Bohem. Tato „řeč“ je natolik důležitá, že je jádrem této kompozice slov, tohoto Písma.

(Čtením tohoto Písma a rozjímáním se toto vždy přítomné „já jsem“, které je uvnitř slov, zjeví.)

5. Víra v tuto „řeč“ přináší nejvyšší oddanost/*bhakti*; víra v tuto „řeč“ přináší čiré *poznání. Pokud máš víru v tuto „řeč“, realizuješ *átma*. *(*Maharádž* řekl: Čiré poznání je nepoznání; nevědomost ani poznání nezůstanou.)
6. Pokud je zde víra v tuto „řeč“, potom člověk obdrží čisté duchovní vedení a víra v toto „já jsem“ jej povede ke Konečnému Osvobození/*sájudžja mukti*. Pokud má člověk víru v tuto „řeč“, poté je osvobozen od vědomí těla.
7. Víra v tuto „řeč“ přináší čistou *svarúpu*, tvou vlastní skutečnou podobu; vírou v tuto „řeč“ člověk překoná osm těl. Pokud je zde víra v tuto „řeč“, potom se člověk stane zcela odděleným od jakékoli stvořené věci. (Nepocituje dotek světa. Byl to pouze můj myšlenkový konstrukt jmen a forem.)

8. Víra v tuto „řeč“ tě učiní *Nejvyšším Bohem a víra v toto „já jsem“ z tebe učiní dokonale oddaného. Víra v tuto „řeč“ promění *džívu* v *Šivu*. *(Nejvyšší Bůh je *paramátma*.)
9. Víra v tuto „řeč“ učiní z člověka *brahman*, přestože z „řeči“ povstalo „mnoho“ konceptů a názorů. Pouze na základě této „řeči“ můžeš pochopit, kdo doopravdy jsi. (Pokud pochopíš, že celý svět není nic jiného, než tvůj myšlenkový konstrukt; že všechno bylo stvořeno tvými vlastními myšlenkami; a když odhodíš tyto „mnohé“ myšlenky ze své mysli, potom pocítíš tuto „řeč“, toto „já jsem“. Jinak budeš chycen ve spleti „mnoha“ konceptů, tužeb a snů.)
10. Tato „řeč“ je uctíváním Nejvyššího Boha. Tato „řeč“ přináší „mnoho“ básnických kompozic a tato „řeč“ přináší i tuto překrásnou báseň „já jsem“. Tato „řeč“ je pozornost mudrců a tato „řeč“ přináší „mnoho“ pozorností. (Když je tato pozornost „já jsem“ zapomenuta, automaticky vyvstane vědomí těla, přinášejíc s sebou mnoho

básní, příběhů a tak dále; a potom pozornost člověka pobíhá od jedné věci ke druhé. – *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: *Mája* je pozorností a *brahman* je bez pozornosti.)

11. Tato „řeč“ je zrozením *máji*; je to pozornost, která přináší pět velikých elementů a tyto elementy přinášejí objektivitu. Jedině skrze tuto „řeč“ můžeš pochopit, kdo je skutečným konatelem a co je to bezmyslenkovitá *svarúpa*.
12. „Mnoho“ pochyb je překonáno a „mnoho“ domněnek je odvrženo, „mnoho“ strachů a „mnoho“ zneklidňujících záležitostí je odstraněno touto „řečí“. (Zapomeň na všechno a vědomí těla s jeho zákonitými obavami vyhasne.)
13. Je „mnoho“ rozprav v tomto světě, ale studuješ-li toto Písmo, potom se zjeví tato „řeč“, *múlámája*. Nicméně, stane-li se tato Skutečnost plným opakováním nepozorné mysli, jak by pak tato „řeč“ mohla být pochopena? (Dokonce i když člověk opakuje dlouhé úseky z *Dásbódhu*,

je z toho pramály užitek. Nicméně pokud člověk pochopí byť jen polovinu jediného verše, potom se mu tato „řeč“, ukrytá uvnitř tohoto Písma, zjeví.)

14. Je tu „mnoho“ myšlenek stvořených nepokojnou myslí – a je tu *Dásbódh*. Pokud prolomíš slova a vstoupíš do nitra Písma, pak tajemství, jež ukrývá, budou zjevena. Pochop, že pokud je zde plané opakování těchto kapitol, přece „řeč“ zůstává stále přítomná. (Tato „řeč“ je příčinou myslí, ale nemůže být zaslechnuta kvůli všemu jejímu hluku.)
15. A „mnohá“ písma, *upanišády*, *védanta*, *védy* a *šástry*, se shodují, že Nejvyšší Bůh je v nitru této „řeči“, tohoto „já jsem“. (Podstatou tohoto „já jsem“ je Nevýslovná Skutečnost.)
16. Tato „mnohá“ písma se všechna shodují: Bůh je v nitru zkušenosti „já jsem“. Jak byste mohli tvrdit, že se mýlí? Bůh bez vlastností/*nirgun* se stal touto zkušeností s vlastnostmi/*sagun*

a poté začal zakoušet tento svět skrze smyslové orgány. (Je to tak, že Nejvyšší Bůh se učinil *džívou*, který Ho popírá. Ale člověk Ho nemůže popírat jenom proto, že Ho nevidí očima. Tato zkušenost „já jsem“ je mimo oblast toho, kdo se považuje za tělo a věří jenom tomu, co vnímá svými smysly.)

17. Ten, kdo ze závisti říká: „Tato „řeč“ není skutečná“, vidí pouze „mnoho“ věcí, stvořených jeho vlastními koncepty. Pro něj je toto Písmo naprosto zbytečné. Může popírat toto „já jsem“, ovšem „mnohá“ písma se shodují, že toto Boží „slovo“ je pravda. (Písmo mu říká „Ty jsi On“ – a on říká „On není“. Jakou hodnotu má jeho popírání? Jak by mohla jeho věčně bloudící mysl znát tohoto Boha a Jeho schopnost tvořit skrze toto „já jsem“ neboli „slovo“?)
18. Existují rozličná starodávná písma, známá pod jedním jménem – *gíta*. Nazývá se tak *šiv-gíta*, *rám-gíta*, *guru-gíta*, *garbha-gíta*, *uttar-gíta*

a *avadhúta-gíta*. A jsou tu také *védy* a *védánta*³.

19. Je tu *bhagavad-gíta*, *brahma-gíta*, *hansa-gíta*, *pandava-gíta*, *ganéš-gíta*, *jama-gíta*, *upanišady* a *bhágavat*.
20. To jsou některá z „mnoha“ písem a všechna se shodují, že je zde „řeč“. A je to zásluhou této „řeči“ Boží, že byla ustanovena skutečná víra v Boha. (K pochopení Boha bez vlastností/*nirgun* musí člověk nejprve pochopit tuto „řeč“ s vlastnostmi/*sagun*. Aby to pochopil, musí opustit všechny koncepty, obavy a myšlenky, které byly nashromážděny.)
21. Pokud nemáš víru v toto vznešené Boží „slovo“, potom padneš dolů do vědomí těla. Pokud toto

³Je tu mnoho různých písem, například *védy* a *šruti* a jiné duchovní texty, zvané *smruti*. – Maharádž řekl: *Véda* znamená vědění, *šruti* znamená slyšení a *smruti* znamená pamatování. Ale On nemůže být znán, slyšen či připomínán. *Védánta* znamená konec *véd*, konec vědění.

vznešené Boží „slovo“ není pochopeno, potom je tato *múla-mája* pokažena a člověk se považuje za pouhé tělo z masa a kostí.

22. Bez plného pochopení tohoto Písma v něm budeš nalézat chyby a kritizovat jej. A zůstaneš daleko od *átma* a budeš plný pýchy a závisti (tedy budeš v tělesném vědomí).
23. Pýcha přináší závist a závist přináší kritizování a konečné odmítnutí tohoto Písma. Později vznikne hněv vůči tomuto Písmu a těm, kdo jej čtou.
24. Následkem toho byl vnitřní prostor „já jsem“ nesmírně pokažen vlivem touhy/*káma* a hněvu/*kródha*. A poté, v důsledku tohoto pocitu „já jsem někdo“, se člověk odvrátí od zření zrakem poznání a začne zřít pouhými smysly.
25. Jak by mohlo být toto *átma*, které byla přemoženo touhou a hněvem, nazýváno moudrým? Démon *Ráhu* zahynul, když ve společenství

bohů vypil nektar nesmrtelnosti. (Podle mytologie je *Ráhu* démon polykající slunce. *Ráhu* je tvoje ego polykající slunce poznání. Ty, který jsi tímto nesmrtelným *átma*, jsi se ztotožnil s tělem a ego způsobilo zatmění tvého slunce; i když se budeš držet těchto omezujících konceptů o sobě samém, myšlenka na nektar „já jsem“ zde bude stále ... Bez této myšlenky nemůžeš žít ani chvíli. Ale protože nejsi probuzený, je to, jako bys „tam“ nebyl, a proto, stejně jako démon *Ráhu*, budeš dozajista muset jednoho dne zemřít.)

26. Nyní, je-li přítomna „řeč“, člověk se stává zaslouženým příjemcem poznání. A poté, kdy i tato pýcha „já jsem“ je opuštěna, staneš se největším z velikých, bez-myšlenkovitou Skutečností.
27. Na začátku se *posluchač zeptal „Co je ta „řeč“ uvnitř tohoto Písma?“ Stručná odpověď zní: následováním této stezky se staneš tímto poznáním „já jsem“ a poté Skutečností „já ne-

existují“.

28. *Nyní, nasloucháš-li tomuto „já jsem“, se v jediné chvíli změni tvé skutky a kořen všech pochybností je vykloučen. (Předtím ego říkalo „já konám“, nyní chápeš, že „On koná“.) *(„Nyní“ znamená bytí v přítomnosti či bytí v teď; to je poznání neboli *sagun* neboli „já jsem“ neboli vnitřní prostor. Má mnoho jmen.)
29. Poté se tato stezka stane velice snadnou a není třeba podstupovat obtížnou, namáhavou praxi/*sádhanu*. Potom objevíš podstatu a dosáhneš Konečného Osvobození. (*Maharádž* řekl: Je to velice jednoduché. Neděláním ničeho se Jím staneš.)
30. Nevědomost, utrpení a iluze budou zničeny a poznání bude náhle dosaženo. Takové je ovoce naslouchání této „řeči“ uvnitř tohoto Písma. (To je odpověď na otázku z verše V.1.)
31. Tento Nejvyšší Bůh se stane dobrým osu-

dem *jógina*, který odmítne toto tělo „já jsem“ a jde až za poznání. To je skutečná moudrost, získaná rozlišováním/*vivékou* (rozlišovat mezi pravdivým/*brahman* „tam“ a nepravdivým/*mája* „zde“).

32. Toto *brahman*, které bylo ztraceno a zamotáno uvnitř nižších vlastností/*gun** a jehož pozornost se objektivizovala, získá tuto čistou pozornost. („Já jsem všude.“) Poté se stane Vědoucím, moudrým, rozlišujícím a jasnozřivým. *(Když se *guny sattva*, *radža* a *tama* smíchají, pak má člověk pocit „jsem toto tělo“. Něco víš – to je *sattva*, ale nevíš co to je – to je *tama*, a tak to pojmenuješ – to je *radža*.)
33. Tato Skutečnost zlenivěla, ale nyní je opravdová a bdělá. Byla hříšníkem* a nyní činí pokání. Tento Jediný, který byl nevěřícím, začal chválit stezku oddanosti. *(*Maharádž* řekl: Jediný hřích je ztotožňovat se s tělem.) (*Dásbódh* ti neustále připomíná, že ty jsi On v tomto přítomném okamžiku a tato skutečnost by měla být

skrze pochopení učiněna onou Skutečností.)

34. Ti, kteří jsou spoutaní se stávají zájemci o svobodu; blázen se stává velmi bdělým a ti, kteří nejsou oddáni, začnou následovat stezku oddanosti a dosahují Osvobození.
35. Tato Skutečnost ruší „mnohá“ provinění. Tato Skutečnost, která byla opomíjena, se stává jasnou. A ten, kdo je uvězněn v *práně* (*prání - tedy džíva*)⁴, dosáhne díky pouhému naslouchání (*šravana*) stavu *nirguna*. (*Prána se pouze jeví na pozadí mé pravé přirozenosti/svarúpy.*)
36. Díky tomuto naslouchání jsou všechny prázdné cesty „mnohých“ myšlenek bloudící mysli, „mnohá“ váhání a pochybnosti a „mnohé“ úzkosti *samsáry* zničeny.

⁴*Prána* je životní energie prostupující tělem, způsobující dýchání, krevní oběh, pohyb a tak dále. Považovat tuto činnost *prány* za sebe sama znamená ztotožňovat se s tělesným vědomím.

37. Poznání/„já jsem“ je ovocem tohoto naslouchání (zapomenutí na vše). Tímto nasloucháním je člověk spasen z nízkého stavu a mysl získá naprostou spokojenost/*samádhána* a dokonalý klid.
38. Povaha tohoto poznání je zkrátka taková; vždy se stává tím, za co se samo považuje. Takže pokud se toto *átma* ztotožní s člověkem a zakotví v závistivosti, potom se tato Skutečnost stane závistivou. (Ty, který jsi přede vším, se považuješ za pouhé tělo, takže se potom tato a Skutečnost před tebou objeví jako jako něco jiného, například ego, závist a hněv.)

Tímto končí 1. kapitola 1. dášaky knihy Dášbódh s názvem „Začátek knihy“.

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.2 Chvála Pánu *Ganéšovi*

|| Šrí Rám ||

Poznámka: Následující dvě kapitoly objasňují, co je to poznání. Existují dva aspekty poznání: mužský a ženský. Mužský aspekt je Poznávající neboli Svědek a je označován mnoha jmény. Mezi nimi například *Ganéša*, *múla-puruša* nebo *Šiva*. Ženský aspekt představuje ono poznávané, pozorované, a to je nazýváno *Šárada*, *Sarasvatí*, *múla-mája*, *múla-prakruti* či *šakti*, a tak dále.

1. *Óm*. Skláním se a odevzdávám svou mysl tomuto Pánu počtů⁵ Ty jsi dárcem ovoce poznání. Ty jsi ničitelem nevědomostí a zmatků. Ty jsi ztělesněné porozumění.
2. Modlím se k Tobě, abych naplnil svůj vnitřní prostor tímto „já jsem“, abych v něm mohl spočívat ustavičně a abych skrze milost Tvého skrytého porozumění mohl pochopit tuto tichou „řeč“.

⁵*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: *Gana* znamená čísla a toto počítání čísel je možné jen díky naší znalosti nuly. Počítání začíná číslem jedna, ale číslo jedna má počátek v nule. A pokud tato nula, která předchází číslu jedna, je umístěna za něj, je stvořeno číslo deset a čím více nul umístíme za číslo jedna, tím více číslo narůstá. Proto by tato nula, ze které všechna čísla povstávají, měla být také považována za číslo. *Ganéša* (Pán – *íša*, *gana* – počty) je ukryt uvnitř této nuly. Proto je Pozorovatelem nuly a protože je jejím Pánem, je Pánem všech počtů. On sám nemůže být spočten, ale ve chvíli, kdy začne počítat, zapomene na Sebe a jeví se se jako nízký *džíva*. Nicméně pokud je schopen setrvat jako svědek nuly, pak je jejím Pánem a Pánem mnohosti čísel. *Ganéša* je tudíž počátkem nuly, čísel a *gun* a je rovněž počátkem onoho beztvarého/*nirguna*.

3. Mocí Tvé *milosti/*krupa* jsou rozpuštěny závoje iluze a vše-požírající čas je učiněn služebníkem. *(*Maharádž* řekl: *Krupa* znamená *kara* – „činit“ a *paha* – „zřít“, což znamená sám to činit a zřít.)
4. Jakmile vyvstane Tvá milost, překážky jsou bezmocné a chvějí se strachy. Pouhým provoláním Tvého *jména/*náma*⁶ jsou problémy zažehnány. *(*Maharádž* řekl: *Náma* znamená *na* – „ne“ a *aham* – „já jsem“, tedy ne-já.)
5. Proto jsi nazýván ničitelem překážek. Ty jsi mateřský domov pro nás, kteří jsme ztraceni v této pozemské existenci. Bohové, vedeni pánem *Brahmou*, pánem *Višnuem* a pánem *Šivou* (to znamená: třemi *gunami*), se Ti klaní.

⁶V judaismu stejně jako v hinduismu je jedním z mnoha Božích jmen jednoduše „Jméno“.

6. *Klaněním se Tobě, jenž jsi pokladnicí přízně⁷, je čin poznání dovršen a žádná pohroma, zábrana či omezující koncept nemůže stát v cestě. *(Klanění znamená, že odevzdám svůj omezený koncept těla Tvým nohám.)
7. Je-li Tvá podoba (poznání) připomínána, potom tu může být naprostá spokojenost. Pokud se mysl setká s Tvým poznáním, hluboce se zamiluje a nedokáže opustit Tvé „vše“- prostupující tělo. (Toto „vše“ je další označení pro poznání neboli bytí.)
8. Poznání je stánkem Tvé podoby; Tvá krása je mimořádně okouzlující a když tančíš, je zde toto poznání „vše“ a bohové mlčky stojí v údivu. (Bohové značí tři *guny* a božstva, která řídí smyslové orgány.)

⁷*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Když bylo toto poznání máji odmítnuto, říká se, že je to ta pravá přízeň/*mangala* a je nazývána *áratí*. A ten, kdo touží odhodit toto poznání máji a vykonat toto *áratí*, dosáhne Nejvyššího Já.

9. Ty jsi opojení chvílí tohoto *,„vše“ a ustavičně se kýváš sem a tam v čiré blaženosti. Přetékáš radostí získanou moudrostí a Tvá tvář září čistým jasem. *(Chvílí tohoto „vše“ je nekonečné „teď“.)
10. Tvá podoba je bytí; tak ohromující, a přesto klamná. Tvůj stvořený vzhled je jako žádný jiný, tak mocný, a přesto může být i strašlivý. Ty jsi expanzí širšího *paramátma* a Tvá mysl je rozlehlý oceán poznání.
11. „Mnoho“ forem je Tvou sladkou vůní (která zůstane poté, co hrubé objekty zmizí, podobně jako vůně květiny zůstane poté, co byla květina odnesena) a Tvá mysl přetéká porozuměním. Díky společenství tohoto sladkého „já jsem“ se „tam“ Světci dostanou. (Míní se tím, že se dostanou do *brahma*.)
12. Tvůj chobot je rovný a na konci zahnutý směrem nahoru. (Míní se tím, že značí Pravdu, ale sám Pravdou není.) Tvé velké krásné čelo je vy-

soké a široké, protože jsi plný moudrosti. Tvůj spodní ret visí mírně dolů a vždy se něžně usmíváš, protože jsi blažený.

13. Jsi Mistrem čtrnácti věd; svýma drobnýma očima vidíš tento svět a Tvé *ohromné uši⁸ hlučí, když plácají o Tvé tělo. *(Aby rozlišily a zaslechly skutečné „slovo“ a ponechaly stranou „mnoho“ falešných slov.)
14. Tvá koruna je oslnivá, posetá lesklými klenoty (devatero podob oddanosti je Tvými klenoty), Tvé náušnice jasně září modrými diamanty (Tvé myšlení a slyšení je ozdobeno moudrostí.)

⁸ *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Z tisíce pouze jediný má to štěstí „mít široké sloní uši ve tvaru zvaném *supa*.“ Co dělá *supa*? Pomocí tohoto koše jsou z kukuřice odděleny či odvanuty plevy a po odstranění tohoto nežádoucího odpadu zůstanou jedlá kukuřičná zrnka. Stejně tak ten, kdo „má uši ve tvaru *supa*“, i když zůstává v lidském těle, setřásá nedůležité a nudné záležitosti, nechává dlouhé a rozsáhlé zkazky za sebou, přijímá učení *sádhu*a a dosahuje nejvyššího životního cíle.

15. Máš dva silné, nebroušené kly se zdobenými zlatými prsteny kolem nich a zlaté plátky u jejich kořene se ustavičně lesknou. (Ty jsi počátek dvou neboli duality; Ty jsi *puruša* neboli *šiva* a *prakruti* neboli *šakti* je Tvá překrásná podoba.)
16. Tvé břicho je velké a kulaté, neboť je v něm obsaženo celé stvoření a lehce se pohupuje s každým pohybem Tvého těla. Kolem Tvého pasu je stočena kobra (*neboli síla/šakti*) a jsou k němu připevněny malé zvonečky, jemně cinkající.
17. Máš čtyři ruce a velké břicho. Kolem pasu nosíš žlutý hedvábný oděv (*stejně jako brahmín, znalec brahman*) a kobra kolem Tvého břicha neustále syčí a je vždy bdělá.
18. Jemně pohybuje svou kápí a neustále Ti projevuje náklonnost. Obtáčí se kolem Tebe s hlavou u Tvého pupku, onoho místa první ze čtyř řečí, (*tedy je-li všechno zapomenuto, zůstane pouze poznání*) a odtud zírá směrem ven a stává se

čím dál tím více objektivizovanou (skrže čtyři podoby řeči, které stvořily tento hrubý svět.)

19. „Mnoho“ květů zkušeností je navlečeno na věnci kolem Tvého krásného krku a medailon posetý *klenoty zdobí tento věnec a leží na Tvém lotosovém srdci. *(Míní se tím původní zkušenost „já jsem“.)
20. V rukách máš sekeru rozlišování/*vivéka* a lotos (lotos je vždy na vodě, ale není do ní ponořen.) Ve druhé ruce je ostrý a zářivý bodec (ke zkrocení slona, zvířete v tobě) a v další je sladký *modak* (dar porozumění), pochoutka, kterou máš velice rád.
21. Znáš tajné umění herce a jeho dramatu (víš, že „já jsem“ hraje roli v tomto těle.) Tančíš tancem „mnoha“ tužeb a *potěšení, ale díky rytmu činelků/*tála*⁹ a bubnu/*mrudang* víš, že

⁹*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Jaký je vnitřní význam zpívání svatých hymnů/*abhangů*, tleskání a hraní na činelky/*tála*? *Abhanga* znamená to, co nikdy nekončí, tedy tvo

jsi uvnitř každého činu. *(Toto tělo není nic jiného, než produkt naší minulosti; naše činy jsou následky minulých činů. Stejně tak široširé universální tělo *Ganěši* není nic jiného než výsledek souhrnu mnoha činů, nicméně On ví, že „ony nejsou Mnou“ a užívá si svou hru.)

22. Nikdy nejsi ustálen v tomto *, „vždy přítomném okamžiku“. (Veškeré stvoření je jednotnou formou pohybu, když pochopíš tento vždy přítomný okamžik teď.) Jsi zcela unikátní a nejbystřejší ze všech. (Jsi přítomen ve všem.) Tvá milostiplná podoba je čistou pozorností a je skutečným zdrojem vší krásy. *(On je zdrojem celistvého času; mysl rozděluje tento čas na sekundy, hodiny, dny, noci a tak dále.)

23. Přívěšky a zvonky na Tvých drobných chodidlech jemně cinkají a zvonečky na Tvých ná-

skutečnou formu/*svarúpu*, která je vždy přítomná uvnitř tohoto poznání „já jsem“ a bezchybné hraní na činelky/*tála* značí zření své beztvaré *svarúpy*, zatímco se díváš na nejrůznější vnější objekty.

ramcích Ti zvoní do kroku, když tančíš. (Jsem všude a je to překrásné.) Tvé nohy jsou znamenité a složí-li k nim člověk svou hlavu, vytéká z nich porozumění.

24. Ty jsi světlo, které ozařuje shromaždiště moudrosti. Jsi *íšvara*, svědek toho všeho. Toto oslnivé světlo je Tvé roucho (*Maharádž řekl: Světlo znamená poznání*) a díky Tvé přízni je tohoto Pána osmidílné *prakruti* přirozeně dosaženo. (Učiníš mě nezávislým Pozorovatelem/*purušou*.)
25. Tvé krásné tělo *prakruti* je zásobárnou poznání. Nabízím Ti své pozdravy/*namaskár* s absolutní vírou.
26. Když se modlíš k podobě pána *Ganéši* nasloucháním této „řeči“, pak *Sarasvatí*, bohyně moudrosti, je potěšena a tvoje zmatená mysl zazáří světlem porozumění.

27. Dokonce i pán *Brahma*¹⁰, stvořitel tohoto hrubého světa, a ostatní bohové jako *Višnu* a *Mahéš* (to znamená tři *guny*) se sklání před tímto poznáním. Jak by mohl ubohý člověk v „mnoha“ myšlenkách někdy nalézt ono „tam“, které je v *brahman*? (Buď se staň *brahman*, nebo zůstaň člověkem. – *Maharádž* řekl: Nemůžeš zasunout dva meče do jedné pochvy.) Když toto porozumění Skutečnosti v životním dechu/*práně* zevšední („já jsem tělo“), pak by měl člověk rozjímat o pánu *Ganěšovi*.
28. *Múla-mája* („já jsem“) je hloupá a její pozornost je hrubá. Ale proč by tato nízká *múla-mája*

¹⁰Pán *Brahma* značí *buddhi* neboli intelekt. – *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Já je označováno jako intelekt, dojde-li ke zformování určité konkrétní myšlenky. Pokud ke zformování jednoznačné, pevně dané myšlenky nedojde, označujeme Já jako mysl. Rozhodný intelekt a nerozhodná mysl jsou oba pouhou myšlenkou, ovšem je to intelekt, který rozhodne, že Jediné beztvaré Já je jakousi omezenou věcí, a ve chvíli kdy je toto rozhodnuto, intelekt přestává pracovat. To znamená, že jsi byl objektivizován.

měla klesnout ještě níže (a stát se pocitem „já jsem tělo“)? Je-li však neustále bdělá a věnuje svou plnou pozornost tomuto „já jsem“, stane se Skutečností.

29. *Ganéša* je tento pozorující *puruša* a je rovněž Nejvyšší Skutečností (to nastane, vzdá-li se *puruša* své náklonnosti k *prakruti*). Naplní touhy mysli a oprostí tě od žádostí. On je uvnitř této čiré zkušenosti *saguny* a jeho *chvalozpěv/*bhadžan* je tvoje jediné skutečné bohatství. Uvnitř této *kali-jugy* (tedy v tělesném vědomí) jsou zde *Šárada* a *Ganéša* (tedy *prakruti* a *puruša*)¹¹ a měli by být pochopeni. *(*Siddha-*

¹¹ *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Když Nejvyšší Já/*paramátma* vykročí ze svého vlastního stavu, pouze tehdy dostane jméno *átma* a stane se formou *sat-čít-ánandy*. Bylo naprosto spokojené na svém místě a v oné chvíli si neuvědomovalo *guny*, ba ani sebe sama. Tím, že se stalo *sat-čít-ánandou*, přišla i zkušenost sebe sama, poznání a spokojenost. Taková je původní myšlenka „já jsem“ původního *purušy*. Je nazýván také *íšvara*, *átma*, *múla-puruša*, *múla-mája*, *múla-prakruti*, *šiva-šakti* a *lakšmí-narájana*. Tyto páry ženských a mužských

raméšvar Maharádž řekl: Zpívat *bhadžan* znamená poznávat svou *svarúpu* uvnitř každého činu.)

30. Takový je pán *Ganěša*; byl nazván nejpříznivější podobou. („já jsem všude“). Mysl se k Němu modlí, když neotřesitelně chápe toto „já jsem“ a toto „já jsem“ je touhou Nejzazšího Dovršení/*paramárthy*. (*Paramártha* znamená *param* – „nejzazší“ a *arth* – „dovršení“ nebo „smysl“.)

Poznámka: Maharádž řekl: On je počátkem *gun* a On je *nirgun*. Díky *gunám* můžu poznat *nirgunu*. *Guny* i *nirgun* náležejí Jemu.

Poznámka: Guny jsou v zásadě čtyři. *Guna* znamená vlastní kvalitu neboli vlastnost. Existují *tama guna*, *radža guna*, *sattva guna* a tato čirá *sattva guna*. Vlastností *tama guny* je nevědomost, *radža guna* je směsí nevědomosti a poznání a *sattva guna* je poznání. Tyto

jmen jsou přítomny v myšlence „já jsem *brahman*“. Myšlenka je v zásadě ženský princip/*prakruti* a ten, kdo si ji uvědomuje, je *puruša*.

tři společně tvoří svět a tělo skrze proces objektivizace. Když přestaneš objektivizovat, potom se objeví čirá *sattva guna múla-máji*. To je poznáno jednoduše a bez úsilí. A za tím, jakožto svědek, je *nirgun Ganéši* neboli čiré poznání. – *Maharádž* řekl: Čiré poznání znamená ne-poznání.

Tímto končí 2.kapitola 1.dášaky s názvem „Chvála Pánu Ganéšovi“

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.3 Chvála bohyni *Šáradě (Sarasvatí)*

|| Šrí Rám ||

Poznámka: Ženskému aspektu poznání.

1. *Nyní přistupme k uctívání matky *véd* (matky poznání). Jmenuje se *Šárada* nebo též *Sarasvatí* a je dcerou *brahman*. Ona je zdrojem tohoto „slova“¹² a je bohyní čtyř promluv. Ona je veli-

¹²V Bibli, Jan 1, 1-5, se praví: „Na počátku bylo Slovo, to

kou *májou* . *(Myšlenky jsou odevzdány a přišlo porozumění tomuto „já jsem“ neboli „řeči“; to znamená být v přítomnosti neboli v „teď“.)

2. Ona je *múla-mája* a je vznikem tohoto „slova“, tohoto „já jsem“. Ona je pronesenou řečí/*vai-khari*¹³ a stane se neomezeným *paramátma*, pokud zjeví skrytý smysl tohoto „slova“. (*Maharádž* řekl: *Smysl znamená paramátma*.)
3. *Múla-mája* je pohroužením/*samádhi jógina*; *múla-mája* je intelektem/*buddhi* statečného.

Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma jej nepohltila.“

¹³*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Ona je bohyně řeči. Čtyři řeči *para*, *pašjanti*, *madhjama* a *vai-khari* povstaly z Ní. Je známa také jako *múla-mája*, *prakruti* nebo *Šárada*; vyvstala uvnitř Nejvyššího Já, naší skutečné formy neboli *svarúpy*. Ona je tím nevyslovitelným slovem „já jsem“, přítomným v dechu každé bytosti. Její přirozeností je prostě a bez úsilí znát a tato inspirace „já jsem“ je vyjádřením Nevyjádřitelného. Klaním se *Sarasvatí*, Matce Světa.

Její poznání odtíná omezující koncepty nevědomé *máji* (pocitu „já jsem tělo“). (*Múla-mája* je *májou* poznání. – *Maharádž* řekl: Ona chce pouze znát.)

4. Ona je chotí (*poznávaným*) velikého *puruši* (*Poznávajícího*); je silně připoutaná ke čtvrtému stavu/*turíja*. Pro dosažení tohoto velikého *„činu“ *múla-máji* musí *sádhu* vytrvale usilovat. *(*Jsem všechno, jsem všude.*)
5. Ona je mírem *Poznávajícího*; ona je *Šivovou* vlastní silou/*šakti* a je ozdobou *džňánina* v podobě nepřipoutanosti a oproštěnosti.
6. Ona je *„nekonečným“ projevem tohoto hrubého světa/*brahmánda* a když skončí svou líbeznou hru, zůstává skryta uvnitř svého původního *puruši*. *(*Nekonečný puruša* zapomene na sebe samého a ztratí se ve své *prakruti*, ale když se *puruša* na sebe rozpomene, její „reálnost“ zmizí a bude jako pouhý sen.)

7. Pokud jsi správně pochopil smyslové zkušenosti, setkáš se s ní; a přijmeš-li ono *bez-myšlenkovité, zůstane zcela nedotčená. Její velikost nemůže být poznána pánem *brahmou* ani jiným z bohů. *(Ono bez-myšlenkovité znamená, že „já neexistuji“.)
8. Ona je „vše“ a poznání bez úsilí je její „umění“. Inspirována tímto „já jsem“ tvoří tuto vnitřní hru; a skrze její sílu/*šakti* přichází oslavení tvé vlastní blaženosti. (*Tukárám* řekl: V tomto těle a těmato očima vidím svou vlastní smrt – a nedokáži vyjádřit tu slávu!)
9. Ona je milostiplnou, překrásnou podobou bez-tvaré *svarúpy*; je jasem slunce *parabrahma*. Tvoří pozemskou existenci/*samsáru* uvnitř tohoto „slova“ a rovněž ji ničí.
10. Ona je hojností osvobození; je uvnitř sedmnácti principů¹⁴, je uměním života. Je mírem, je hrou

¹⁴Pět organů poznávání, pět organů činů, pět *prán*, myslí

sattva guny, je zdrojem vši krásy.

11. Ona je projevem neprojeveného *puruši*; je rozšiřující se silou původního přání („já chci být“). Přináší smrt *kali-jugy* skrze milost *Sadguraa*.
12. Stane-li se *bez-myšlenkovitou na cestě Konečného Dosažení/*paramárthy*, dojde k rozlišení mezi podstatou/*nirgunou* a ne-podstatou/*sagunou*. Síla jejího „slova“ vezme člověka na druhý břeh, za světskou existenci. *(Ona je poznáním a to by se mělo ponořit do ne-poznání „já neexistuji“.)
13. Tato jedinečná *Šárada* je *májou* a bere na sebe mnoho převleků („jsem to či ono“). Pouze *dokonalý Mistr/*siddha* uspěl ve shromažďování jejích čtyř promluv ve vnitřním prostoru. (*Para, pašjanti, madhjama* a *vaikhari* jsou čtyři podoby řeči.) *(Pouze *siddha* překračuje tuto *máju* a její promluvy; používá její poznání pro

a intelektu.

svůj pobyt ve světě.)

14. Tři z těchto promluv se zjevují v jejím vnitřním prostoru a čtvrtá tehdy, když se Skutečnost manifestuje jako vyslovené slovo. (Dochází zde ke stupňování objektivizace od *pary* po *vaikharu*; *para* značí pocit „já jsem“; *pašjanti* nastává, když myšlenky začínají nabývat podobu; *madhjama* tehdy, když myšlenka je zformována a člověk si řekne „já to musím říct“ a *vaikhari* nastává, když je myšlenka vyslovena.) Proto pochop, že síla a schopnost Skutečnosti konat závisí na této *Šáradině* čiré *sattva guně*. (Skutečnost nic nekoná; konání se odehrává skrze promluvy *máji*, skrze sílu mysli a vyřčeného slova.)
15. Ona je matkou tří bohů (tří *gun*) a *nejvyšší božstvo/*harihara* vychází z ní. Stvořený hrubý svět se třemi stavy bdění, snění¹⁵ a hlubokého

¹⁵*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Zde vyvstávají jisté pochybnosti: „Když svět zmizí z našeho intelektu nebo pokud

spánku jsou jejími expanzemi. *(Když se *Višnu* neboli *sattva guna* a *Mahéš* neboli *tama guna* postaví jeden proti druhému, nastává *radža guna* a tudíž přichází myšlení a konceptualizace. Bylo řečeno: rozhodnou-li se naopak jít společně jako jeden jediný, pak mohou poznat *brahman*;

jsme zemřeli nebo když prostě jen zavřeme oči, svět zmizí. Existuje nadále vnější svět nebo ne? A je-li vaše odpověď, že nadále existuje, jak ho pak můžeme nazývat klamným?“ Nyní, použijeme-li tentýž způsob uvažování s ohledem na naše snění, pak můžeme dojít k pochybnosti, zda náhodou sen nepokračuje po našem probuzení. Ve snu, který jsme si stvořili, jsou také lidé, domy, stromy, hory a řeky. A když náš sen skončí, kam se poděly všechny ty věci našeho snového intelektu? Odpověď zní: jsou pohlceny tím, kdo sen stvořil. Stejně tak tento svět, stvořený naším intelektem, nezůstává a je pohlcen tím, kdo jej stvořil. Zdá se ti sen a v tom snu se ti zdá, že jdeš spát, a v tomto snu se ti opět zdá sen a příští den se probudíš. A pokud vše v tom snu bylo jako předchozího dne, tak se může zdát, že sen má kontinuitu. Byl by tudíž úplně stejný jako tento svět bdělého stavu. Ve snu mohou proběhnout dlouhé roky. Můžeš vidět sám sebe jako dítě a starce a můžeš rovněž vidět svou vlastní smrt a ani tě nenapadne, že je ten sen klamný. Ale když se probudíš a tvůj intelekt se snu vzdá, tak kde je pak sen? Úplně stejné je to s tímto bdělým stavem.

to znamená všechno zapomenout (*tama*) a tak zůstat v poznání bez úsilí (*sattva*).

16. Ona je počátkem *paramárthy* a je-li takto udržována, pak později přijde ono jedinečné čisté poznání (*dosažení paramárthy*), tichá a klidná *svarúpa*. (Poznání, *džňána*, je rozpuštěna za poznáním, *vidžňánou*.)
17. Ona je meditací *jógina*. Je myšlením hledajícího/*sádhaka* („já jsem On“). Je **samádhi* („já neexistuji“) dokonalého Mistra/*siddha*, jenž spočívá v nitru vnitřního umu poznání. **(Samádhi* znamená *sam* – „takové jako“ a *ádhi* – „předtím“, tedy „takové, jaké to bylo předtím“.)
18. Ona je *sagunou nirguny* a stává se *nirgunou saguny* tehdy, když zcela překročí svou formu.
19. *Šástry, purány, védy* a *šruti* ji ustavičně chválí. Uvnitř „mnoha“ forem životního dechu/*prány* zní pro ni tato píseň. (Uvnitř každého stvoření

dlí tato inspirace „já jsem“.)

20. Ona je velikostí *véd* a *šáster*.^{*} Je vyjádřením nevyjádřitelného a díky ní může *paramátma* pronést toto „slovo“. ^{*}(Nakonec i *védy* a *šástry* říkají pouze *néti, néti* – „ani to, ani ono“.)
21. Je tu „mnoho“ znalostí, je tu její schopnost poznání/*saguna* a je tu ona dokonalá *nir-guna*. Když „mnoho“ myšlenek ustane a intelekt/*buddhi* se zaměří na toto poznání, pak se stane čistou Skutečností.
22. Ona je oddaností k vlastnímu Já skrze oddanost *hariho* (tedy *Višnu*a neboli poznání). Je nehybným vnitřním prostorem, je osvobozením *džívanmukty* (tedy *džívy*, který se osvobodil a stal *Šívou*) a tudíž Konečným Osvobozením.
23. Ona je nekonečným *brahman* (ne-poznáním) i *májou Višnu*a (poznáním). Je-li touto okouzující hrou, pak *brahman* není pochopeno, neboť ona spoutá to největší z největších v pýše po-

znání „já jsem *brahman*“.

24. Cokoli, co bylo zřeno, bylo zřeno díky jejímu poznání; cokoli, co bylo rozpoznáno, bylo rozpoznáno díky jejímu „slovu“; a cokoli se objevilo v mysli, přišlo ve skutečnosti od ní.
25. Modlitba, *bhadžan* a věrná oddanost by bez této *máji* neměly své místo. Toliko Poznávající uvnitř zkušenosti „já jsem“ chápe důležitost její božské „řeči“.
26. Proto je větší než největší a je Bohem Bohů. (Skrze ni je pochopena Skutečnost.) Skládám své pozdravy této Skutečnosti tím, že se stávám její součástí – teď. (Stávám se touto zkušeností *saguny*.)

Poznámka: Je třeba pochopit tyto dva aspekty poznání. Ona je vnímána, když je všechno zapomenuto, a proto může být nazývána nulou nebo ničím, a On je ten, který zná tuto nulu. – *Maharádž* řekl: Pokud někomu řeknou, aby se podíval do pokoje, jestli tam

někdo není, odpoví „Nikdo tam není.“ Ale ten zatračený blázen při tom zapomněl, že tam byl On!

Tímto končí 3. kapitola 1. dásaky knihy Dásbódh s názvem „Chvála bohyni Šáradě (Sarasvatí)“

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.4 Chvála *Sadguruovi*

Poznámka: Maharádž řekl: Nejprve se klaníme Ganéšovi a Šáradě a poté Sadguruovi. Jen díky nim mohou poznat Sadgurua, tedy Skutečnost.

|| Šrí Rám ||

1. *Nyní přišlo poznání, ale ani ono nedokáže chválit *Sadgurua*. A pokud se Ho tato iluze *múla--máji* „zde“ nedokáže dotknout, jak by pak mohla nevědomost tohoto malého „já“ po-

chopit *svarúpu*? *(Znamená to, že přišlo porozumění tomuto „ted“ neboli „řeči“.)

2. „Nevím, nevím. Není to ani toto, není to ani tamto (*néti, néti.*)“. (*Maharádž* řekl: *Všechno by mělo být znegováno.*) Není--li zde naslouchání této „řeči“, jak by mohl můj ubohý a pošetilý intelekt/*buddhi* vstoupit „tam“, do *brahman*?
3. Nedokáží pochopit ono bez-myšlenkovité („já neexistuji.“) Proto Ti, ó Veliký Učiteli/*gurudév*, předkládám svůj pozdrav/*namaskár* na dálku. Prosím Tě však, převez mě přes oceán této svět-ské existence.
4. Doufal jsem, že Tě budu moct chválit, nicméně, abych byl upřímný, má víra ve schopnost *máji* cokoli konat je ta tam. Přesto zůstanu v tomto poznání, neboť to je to jediné, co Ti mohu nabídnout, *Sadguru Svámí*.
5. Chci Tě chválit, ale jak? Dokonce i toto „já jsem“ je v mojí mysli, ale Ty jsi za myslí. A je-

likož se Tě tato *múla-mája* stydí chválit, tak nevím, co dělat.

6. Nejvyšší *paramátma* nemůže být dotčeno; proto byl stvořen tento obraz poznání. Takto bude velikost *Sadguraa* chválena s pomocí *máji*. (Jediný způsob, jak chválit *Sadguraa*, je opustit všechny myšlenky a být poznáním.)
7. V meditaci by Bůh měl být připomínán; ale toto připamatování je stále jenom mentálním pochopením. Spočívat v pochopení *saguny* „já jsem On“ je jediný způsob, jak Tě můžu chválit, *Sadguru*.
8. *Džaj džaj Sadgururádž*. Prostupuješ celým vesmírem a jsi semenem vesmíru. Jsi Nejvyšší *puruša*, vlající prapor svobody a bratr opuštěného. Vítězství náleží Tobě, Pane *Sadguru*.
9. Tvým požehnáním se stanu nebojácným a tato nezkrotná *mája* pomine stejně, jako když paprsky slunce zahánějí tmu.

10. Díky slunečnímu svitu je tma rozptýlena, ale když padne noc, hrubé stvoření/*brahmánda* je opět naplněno tmou.
11. Ty takový nejsi, Pane *Svá mí*. Ty ničíš zrození i smrt a vytrháváš nevědomost i s kořeny.
12. Zlato se již nikdy nestane železem poté, co se jej dotkl kámen mudrců. Stejně tak služebník *Gurua* nikdy neupadne zpět do pochybností tělesného vědomí.
13. Když se bystřina setká s *Gangou*, stane se *Gangou*, a i když se poté zdánlivě oddělí, nikdy nebude oddělená doopravdy. (Takže můžeš říkat „já jsem toto a tanto“ a chovat se jako oddělená osobnost, ale ve svém srdci víš, že ve světě není nikdo jiný než já.)
14. **Brahman* byl malou říčkou (*džívou*) a svět se domníval, že je malou říčkou, dokud nesplynul s *Gangou*. Tehdy, když žák už není, zůstává pouze *Svá mí*. (*Maharádž* řekl: *svá--mí* znamená

„spolknout já.“) *(*Maharádž* řekl: V tuto chvíli jsi On.)

15. Zlato nedokáže proměnit železo v sebe sama (tj. ve zlato). Kámen mudrců (*parís*) prý železo ve zlato proměnit dokáže, ale proměnit železo v sebe sama (tj. v tento magický kámen mudrců), to už nedokáže. *Sadguruovo* učení však obrátí mysl k poznání a toto poznání se pak stane služebníkem *Sadgurua*.
16. Zlato se nemůže stát zázračným kamenem, ale žák/*šišja* se může stát *Guruem*; proto ani přirovnání se zázračným kamenem není pro *Sadgurua* výstižné.
17. Někdo může *Gurua* přirovnat k oceánu, ale ten nemá čistou vodu a je velmi slaný. Nebo může člověk přirovnat *Sadgurua* k sladkému oceánu mléka, ale i ten je zničen, když představivost skončí. (Oceán mléka je přibýtek *Višnu* neboli poznání. Ale ani poznání nezůstane, když je *Sadguruovo* učení pochopeno. *Sadguru* se ni-

čemu nepodobá.)

18. Pro srovnání může být použita svatá hora *Méru* (koncept „já jsem“), ale ta je netečná, hrubá a tvrdá (tedy je zde nevědomost.) *Sadguru* není takový, On je jemnost pokory (pokora znamená „já neexistuji“).
19. Kdybychom se Ho pokusili přirovnat k nebi, potom se nebe *nirguny* projeví a tím se stane **sagunou*. Z toho důvodu nemůže být nebe srovnáváno se *Sadguruem*. *(Když řekneme „Nic tu není“, tak právě v tu chvíli se nic stane něčím.)
20. Kdyby byla stálost *Sadguraa* přirovnána ke stálosti země, pak by bez--myšlenkovitá Skutečnost, jež je za představivostí, pominula, stejně jako pomíjí představa země. Proto stálost země nemůže být srovnávána s onou stálostí, vždy přítomnou za poznáním.
21. A kdyby byl *Sadguru* přirovnán ke slunci, stále by to nebylo výstižné, neboť slunce ozařuje

tento svět „mnoha“ forem, zatímco *Sadguru* je neomezený a Jeho světlo ozařuje toto omezené poznání. (Ona Skutečnost poskytuje světlo poznání a z tohoto poznání vyvěrá svět jmen, forem a konceptů. Proto Skutečnost nemá žádné poznání o hrubém stvoření.)

22. Jak to, že je přirovnání ke slunci neadekvátní, když *Sadguruovo* světlo je poznání *brahman*? (Přestože *Sadguruovo* světlo ozařuje poznání, On se nestává poznáním.) Kdyby byl *Sadguru* přirovnán k božskému hadu/*šéša*, pak by musel na své hlavě nést břemeno země. (Božský had/*šéša* je Pozorovatel; ten, který zůstane, když se všeho vzdáš. Avšak dle mytologie musí tento božský had/*šéša* nést zemi na jedné ze svých tisíce hlav. To znamená: z trojice Pozorovatel, pozorované a pozorování povstává svět stvořený našimi myšlenkami; ale *Sadguru* nemá s tímto vším nic společného.)
23. A kdybychom ho přirovnali k velikému elementu vody, pak by se na konci „času“ vypařil

spolu s tímto poznáním. Ale *Sadguruova* forma je stálá a nikdy nezanikne.

24. Kdybychom přirovnali *Sadgurua* k nektaru nesmrtelnosti, tak bohové, kteří pijí tento nektar a jsou nazýváni nesmrtelní, přece stále kráčejí po stezce smrti. Popravdě, pouze milost *Sadgurua* učiní někoho nesmrtelným. („Já jsem“ je nektar nesmrtelnosti, ale ani on na konci „času“ nezůstane.)
25. Můžeme říct, že *Sadguru* je jako božský strom plnící přání, avšak *Sadguru* je bez--myšlenkovitý a za všemi představami. Ten, kdo přijme tento strom plnící přání, se tane poznáním „já jsem“. (*Kalpa--taru* je „strom představivosti a nekonečných možností“, je to poznání a v tomto poznání si lze představit všechno a nic.)
26. Když v mysli není nic, čeho se obávat a o čem přemýšlet, pak by měl být vymazán i tento klenot **čintámaní*. *Kámadhénu* je kráva plnící

touhy, ale ten, kdo je bez tužeb, její mléko nepotřebuje. *(O tomto klenotu se říká, že odstraňuje všechny ostatní myšlenky a že je poznáním, původní myšlenkou. Ale jak by mohlo poznání zůstat, když tu není žádná myšlenka?)

27. Pokud by byl *Sadguru* přirovnán k manželovi *Lakšmí*¹⁶, pak by se stal **Lakšmí*, a proto zničitelným. Osvobození, které *Lakšmí* udílí, je poznání; Ona stojí trpělivě ve dveřích Svědka. *(Svědka je manžel poznání/*Lakšmí*. Nicméně kvůli poblouznění svou chotí si neudrží odstup, zapomíná na Sebe a stává se tímto poznáním. Tím pádem je zničen spolu s poznáním.)
28. *Sadguru* by mohl být přirovnán k nebesům neboli k pánu *Indrovi* (bohu smyslů), avšak stále by byl konečný a ona bez-myšlenkovitá Skutečnost, která je za časem, by byla zbavena své slávy. Ale když *Sadguru* udělí člověku svou milost, pak ona bez--myšlenkovitá Skutečnost není

¹⁶*Lakšmí* je duchovní bohatství, „já jsem“, choť *Narájany*.

nikdy narušena.

29. Tři bohové *hari*, *hara* a *brahma* (neboli tři *guny*) a ostatní bohové (neboli *elementy*) jsou jistojistě zničeni v poznání. Ale *Sadguru* je Jediný a nezničitelný.
30. Co by mohlo být srovnáno s onou Skutečností? Hrubý svět uvnitř mysli („zde“) je zničitelný, zatímco do onoho „tam“ (do *brahman*) se ani pět velikých elementů vůbec nevměšuje. („Tam“ je *brahman* a „zde“ je *múla--mája*.)
31. Proto nemůže být *Sadguru* popsán. Upřímně řečeno, teprve tehdy, až ono bez--myšlenkovité „já neexistuji“ zmizí, tak Ho můžu začít skutečně chválit. Tím se ono čiré pochopení *nirguny* stane pochopením *saguny*. On může být pochopen pouze tím, kdo setrvává v přesvědčení „já jsem poznání.“ (Pouze ten, kdo pochopil poznání, může jít za poznání.)¹⁷

¹⁷ *Tomášovo evangelium*, log. 13: „Ježíš řekl svým učední-

*Tímto končí 4. kapitola 1. dášaky knihy Dá-
sbódh s názvem „Chvála Sadguruovi“*

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

kům: Srovnejte mne s někým a povězte mi, komu se podobám. Šimon Petr mu řekl: Podobáš se spravedlivému andělovi. Matouš mu řekl: Podobáš se moudrému filozofovi. Tomáš mu řekl: Mistře, má ústa nemohou vyjádřit, komu se podobáš. Ježíš řekl: Nejsem tvůj mistr, neboť ty jsi pil z tryskajícího pramene, který jsem já sám odměřil a opojil ses.“

1.5 Chvála světců

|| Šrí Rám ||

1. Být v „ted“ ([tedy všechno zapomenout](#)) je chválou Světce/*sadždžana*. To je *múla-mája*, výchozí bod pro *paramárthu*. Díky *múla-máje* se může projevit ono čiré poznání, které je jinak v *lidech skryto. ([To znamená v těch lidech, kteří setrvávají v přesvědčení „já jsem tělo“ a považují tuto světskou existenci za skutečnou.](#))
2. Je zde tato *múla-mája* a toto velmi těžko dosažitelné Nejvyšší Já. Je velice vzácné, nabude-

li *múla-mája* onoho Nejvyšší Já. Ale lze Jej snadno dosáhnout přebýváním v přítomnosti Světce/Pravdy (*satsang*).

3. Poznání je projevem¹⁸ Nejvyššího Já, ale svým hrubým zrakem Jej nemůžeš spatřit. Ani „mnohou“ duchovní praxí/*sádhana*, ani vytrvalým úsilím nelze dojít k tomuto poznání. (Toto Já je Jediné; ani On Sám si není Sebe vědom. Poznání a bytí jsou jeho projevy. Objevil jsi se spontánně a zcela bez úsilí prožíváš pocit „já jsem“. Z tohoto pocitu vzešlo „mnoho“ myšlenek. Máš pocit „já jsem tělo a mysl“ a můžeš vykonávat „mnoho“ duchovních praxí/*sádhana*, abys poznal sám sebe. Ale ty jsi ode vždy „tam“, jediné co musíš udělat, je přestat cokoli

¹⁸*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Když Nejvyšší Já vykročí ze svého stavu, pouze tehdy ho lze nazvat Já/*átma* a tehdy se objeví forma *sat-čít-ánandy*. On je naprosto spokojený na svém místě a v onu „chvíli“ si není vědom *gun* a dokonce ani Sám Sebe. Ale tím, jak se stane *sat-čít-ánandou*, dojde k zážitku své vlastní existence, poznání a blaženosti.

dělat.¹⁹⁾

4. A „zde“, uvnitř *múla-máji*, je hledající zmaten, neboť jeho zrak, uzpůsobený tvarům, je slepý vůči onomu Já, které nemá žádný vnitřní prostor (**není bytím**). Ačkoli porozuměl tomuto poznání, jeho vlastní Já mu uniká.

5. Tato *múla-mája* nemůže být viděna ve světle lampy, světlo „mnohosti“ ji nemůže pojmout. (**Když znáš „mnoho“ jmen a podob, toto poznání je, jakoby nebylo.**) Když člověk použije kouzelný roztok na oči jménem **andžana*, tento svět jmen a podob není viděn. To je poznání.

¹⁹ *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: K zabití mysli nabízejí autoři Písem mnoho zbraní v podobě nejrůznějších duchovních praktik. Avšak stále musejí říkat „Mysl je strašlivý démon“ nebo „Vítr může být spoután a nebesa svinuta, ale zabít mysl je nemožný úkol.“ Tímto způsobem malují hrozivý obraz mysli a děsí hledajícího, až mu z toho jde hlava kolem. Ale mysl zkrátka znamená cokoli říkat. Ten, kdo porozumí významu tohoto faktu, ten se nebude mysli bát, ani nebude vyvíjet žádné úsilí k tomu, aby ji zabil. On totiž chápe, že zabít mysl znamená být prostě klidný a tichý.

*(*Maharádž* řekl: Vidět „očima poznání“.)

6. Měsíc (*mysl*) se svými šestnácti fázemi nemůže odhalit toto plné a dokonalé Já, a ani nejjasnější slunce, ozařující měsíc, Jej nemůže odkrýt. (Slunce znamená, že *puruša* nebo *átma* zjevují poznávané, ale nemohou znát Jej.)
7. Je to světlo tohoto slunce (*átma*), které zjevuje *múla-máju*; je to *átma*, které vidí pavučinu (*hrubé objekty*) a je to rovněž *átma*, které se objevuje jako nejmenší atom i „mnoho“ objektů. (Podle toho, zda je tvé vědomí obráceno dovnitř nebo ven, se toto *átma/Ganéša* stane počátkem *nirguny*, anebo počátkem všech *gun* a tím pádem se ztratí v „mnoha“ objektech. Říkáme „já vidím“, ale to *átma* pouze vidí svůj vlastní odraz.)
8. Ten nejmenší bod, kterého můžeme dělením dosáhnout, se nalézá uvnitř světla *átma*, ale Jeho světlo nedokáže zjevit Jeho samotného. (*Átma* zjevuje toto poznání a uvnitř této *múla-máji* se

objevuje „mnoho“ objektů. Dokud zůstává Jeho pozornost obrácena mimo Něj, nikdy nedosáhne své vlastního Já, prostého pozornosti.)

9. „Zde“ rozruchy a námitky vysychají; „zde“ vytrvalé úsilí činí pokání; „zde“ se logika stává tupou v rozjímaní o svém vlastním Já. Ale tato *múla-mája* „zde“ stále ještě není oním *brahman*.
10. Síla rozlišování/*vivéka* je pokřivena a toto „slovo“ je spoutáno. Ostrost mysli „zde“ je „tam“ k ničemu.
11. Díky „řeči“ je tu *puruša* a tato čirá *sattva guna* (trojice pozorování, pozorovaného a Pozorovatele). Tento *puruša* je *božský had/*šéša* s tisíci ústy, ale dokonce i On se stane naprosto nepoužitelným k popsání Nejvyššího Já a nemůže zůstat v Jeho přítomnosti. *(*Šéša* je Svědek; on zůstane, když se všeho vzdáš. Má bezpočet hlav a na každé z nich drží náš jednotlivý, osobní svět. *Maharádž* řekl: „Každá mysl je

svět,“ což znamená, že každý z nás si vytváříme svůj vlastní svět jmen a následných forem. Ale Nejvyšší Já si není vědomo ani Sebe Sama.)

12. Podle *véd* (*néti, néti*) povstalo „vše“ z temnot; bez *véd* bychom nevěděli o tomto „vše“. Ale *védy*, které dokáží zjevit toto „vše“, nedokáží zjevit ono Já. (*Védy dokáží zjevit poznání, ale nedokáží zjevit Pravdu.*)
13. Díky společnosti Světce může být ono Já pochopeno Sebe-zkušeností. Velikost *átma* leží skryta uvnitř této božské „řeči“, protože kdo může o této Skutečnosti cokoli povědět? (*Uvnitř této trojice se nachází Nevýslovná Skutečnost „já neexistuji“.*)
14. Toto mimořádné *, „umění“ *máji* může být znáno, ale přítomnost Já nikoli. Za touto *májou* se nalézá nekonečnost Světce, pouze On může mluvit o jednotě s Já. *(Toto „umění“ znamená „umění poznání“ neboli všechno je zapomenuto a zůstalo jen poznání bez úsilí.)

15. Když chválíš Já, neztrácíš se („já jsem tam vždy“, tak zní ta chvála), a tím se toto pocho-
pení stává *svarúpou* Světce. Protože díky naslouchání (slyšet toto „já jsem“ je Jeho chvá-
lou) tento hlas božské „řeči“ zmizí. (Nejprve zde
musí být tato „řeč“ a je-li toto poznání usta-
vičně udržováno, pak případně může – samo od
sebe – zmizet a rozplynout se v této Skuteč-
nosti.)
16. Světec je příbytkem radosti/*ánanda*. Světec
je štěstím čirého poznání (tedy ne-poznání.)
Tehdy se „mnoho“ myšlenek stane zdrojem spo-
kojenosti a přichází bez-myšlenkový Světec.
17. Světec je svobodou naprostého spočinutí. Je po-
těšením vlastního potěšení. Za vnitřním prosto-
rem tohoto „vše“ roste ovoce naslouchání a od-
danosti, bez-myšlenkový Světec. (Za pocitem
„já jsem“ se nachází bez-myšlenková Skuteč-
nost.)

18. Světec je *dharmou* všech *dharem* (svou vlastní přirozeností). Je zasloužilým příjemcem *svarúpy* (sva-rúpa znamená „vlastní forma“). Za vnitřním prostorem poznání leží svatá zem očištěná zásluhou tohoto poznání.
19. Světec je chrámem *samádhi*. Je pokladnicí rozlišování/*vivéka*. Za touto „řečí“ vnitřního prostoru stojí náš rodný dům Konečného Osvobození.
20. Světec má jistotu oné Pravdy. Vítězí, neboť naplnil smysl života. Světec je ta nejpříznivější chvíle a dosažení dokonalé formy.
21. Je ozdoben svobodou; toť bohatství bezmyšlenkovitého Světce. On činí z nebohého *džívy* v „mnoha“ myšlenkách Krále. (*Maharádž* řekl: Kdyby tu nebyl on, *Siddharaméšvar Maharádž*, byl bych stále jen hmyzem v hovně; to On mě učinil Králem Králů.)

22. Štědrost a otevřenost *múla-máji* vychází ze Skutečnosti. Tak jak by mohlo být poznání *múla-máji* naším největším dobrodiním? Ale její zásluha je v tom, že nabízí onu bez-myšlenkovitou Skutečnost, která se nikdy nemění.²⁰
23. Byli tu velcí svrchovaní králové²¹, jsou tu i nyní a rovněž v budoucnu zde budou podobní vůdci.

²⁰*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Matka *véda* dělá totéž, poukazuje na Nejvyšší Já tím, že nás s Ním úzce seznamuje. Skrze výrok *néti, néti* shromažďuje mnohá jména a formy světa a umísťuje je na toto „místo setkání“ a dává mu jméno „já jsem“. A i když v tomto „já jsem“ žádné Já není, protože je za ním, a i když Já nemá žádné „jméno“, přesto je základem tohoto „jména“ a „místa setkání“ a tímto způsobem můžeme dojít k pochopení onoho Jediného, které je za elementy a nemá žádné jméno ani místo. Tak velká je laskavost Matky *védy*.

²¹*Maharádž* vyprávěl příběh o *sádhuovi*, sedícím u cesty za letního poledne. Král projížděl okolo v kočáře se svým doprovodem a spatřil *sádhuu*. Zastavil a řekl: „Je příliš horko, pojď se mnou do mého paláce. Mohu ti nabídnout všechno pohodlí svého královského života.“ *Sádhu* odvětil: „Děkuji, nechci. A teď prosím odejdi, stíníš mi.“

Ale ani oni, ani toto poznání nejsou dárci Konečného Osvobození (*sájudžja mukti*, čtvrtého osvobození neboli *parabrahma*.)

24. Dar *múla-máji* není možné získat ve všech třech světech (to znamená v bdění, snění a hlubokém spánku; není k nalezení, pokud se považuješ za tělo.) Takový dar je darován Světcem, *sadždžanou*. Jak by tedy mohl člověk popsat velikost Světce?
25. *Múla-mája* je oddělena od tří světů bdění, snění a hlubokého spánku. Zde nestačí ani slova *véd* a *šruti*. Když se tato *múla-mája* obrátí a navrátí se tam, odkud vzešla, stane se oním *parabrahman*.
26. Velikost Světce je taková, že ani tato „řeč“ Jej nedokáže adekvátně popsat. Nicméně skrze tuto *múla-máju* je vnímáno Nejvyšší *paramátma*.

Tímto končí 5. kapitola 1. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Chvála světců“.

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.6 Chvála naslouchajícího (Toho, kdo opustil „mnoho“ myšlenek)

|| Šrí Rám ||

1. *Teď na všechno zapomeň, skloň svou mysl a naslouchej tomuto „já jsem“. Pak tu budou oddaný a *džňánin*, Světec a *sadždžana*.

Pak tu bude neustranný *jógin*, obdařený dokonalostí této pravdivé „řeči“. *(„Teď“ je *múla-mája* a uvnitř ní se nachází *puruša*. Ona září Jeho světlem, ale dokud tu je, on sám za ní zůstává skryt.²² Je-li zde tento Pozorovatel, pozorování a pozorované, pak jsi dobrým posluchačem.)

2. Pak je tento *puruša* oceánem *sattvy* (*prakruti*). Je ohromnou zásobárnou inteligence. Nasloucháním tomuto drahocennému klenotu „slova“ navrátí *puruša* mysl plnou „mnoha“ myšlenek zpět do jejího zdroje.
3. Pak je mysl *múla-májou* a užívá si sladkou chuť tohoto „slova“. A skryt uvnitř této *múla-máji* prodlévá „řečník všech řečníků“ (*puruša* je tím,

²² *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: V této chvíli je neštěstí z pobývání v příbytku těla pryč a *Lakšmí*, bohyně duchovní hojnosti a poznání, vchází dovnitř. Když vejde *Lakšmí*, hned za ní přichází i *Narájana*. Je-li zde porozumění „nejsem čtyřmi těly, jsem Já uvnitř nich“, pak se v chrámu srdce usídlila *Lakšmí*; a později její vyvolený choť, *Narájana*, dozajista dorazí, tiše a přirozeně.

kdo říká toto „já jsem“). On je stálý *puruša* a skrze toto poznání odstraňuje „mnoho“ pochybností.

4. V tuto chvíli se nekonečné *paramátma* stalo Svědkem/*purušou* této *múla-máji*. Toto poznání *múla-máji* znamená, že se *paramátma* stalo projeveným/**avatár*. A později se ona Skutečnost ztotožní s tělem a najde požitek ve smyslových potěšeních. (Ovšem je-li zde pozorování, jednotlivé smysly se shromáždí a sloučí do jediného poznání a nejsou již zakoušeny jako odděleně a postupně fungující.) *(*Maharádž* řekl: Sestoupit dolů ze svého vlastního místa).
5. Skrze tento „sestup“ neboli projev se ona bezmyšlenkovitá *nirguna* stane mírem a poznáváním *sattva guny*/poznání. A později je díky tomuto *místu setkání poznání dosaženo onoho překrásného Nejvyššího. (Prodléváním v tomto poznávání bez úsilí čiré *sattva guny* se poznávání svou vlastní zásluhou vytratí. Musíme se

vrátit zpět tou samou cestou, která nás zavedla sem.) *(Tam, kde se mysl, *prána*, smysly, elementy a *guny* setkávají v jediné formě zvané *čaitanja* nebo poznání.)

6. Pak esence véd opanuje srdce a bohyně *Sarasvatí* si hraje na jazyku. Skrze společenství této „řeči“ se zjeví *Guru* bohů. (Jediný *puruša*, který zná nebeské bohy, to znamená *guny*, elementy a vše, co je z nich stvořeno.)

7. Aby tu byla tato *múla-mája*, musí zde být správné naslouchání, čisté jako oheň. (Správným nasloucháním oheň poznání spálí jména a formy.) Tato *múla-mája* je paprsek slunce (*múla-puruši*), je to původní inspirace. Díky tomuto poznání se před tebou objevilo celé toto stvoření a díky tomuto poznání bude rovněž zničeno. (Když se podíváš z vědomí ven, pak přijde „mnoho“ myšlenek, a když se podíváš dovnitř, potom bude realizováno bez-myšlenkovité Já.)

8. *Múla-mája* je vždy přítomnou bdělostí neporušitelného *brahman*; do tohoto poznání přichází poznání tří časů (minulosti, přítomnosti, budoucnosti, neboli vědomí těla). *Átma-džňánin* je tímto „vše-časem“ a Jediným, prostým vši pýchy. (On zná toto „vše“, ale nedotýká se ho; ona je pro Něj jako sen.)
9. Když zření tohoto *puruši* (pozorování) zmizí, potom poznání pomine – a to je Skutečnost. Ale tak dlouho, dokud je zde uvědomování si poznání, zůstáváš uvnitř mysli. (Individuální mysl se stala universální myslí, ale nikoli ne-myslí.)
10. Dokud musí ona Skutečnost pamatovat na sebe samu, potom je tu poznání *múla-máji* a tím pádem se tato Skutečnost stane tím, co je „již známé“. (Skutečnost je stále „tam“, nemá poznání o Svém Já; a když udělá krůček ven ze Svého Já, je tu poznání. A když vykročí dále, potom nastává poznání světa. Toto poznání „mnoha“ jmen a forem je poznáním již známého, neboli poznáním neboli „vše“.) Jak by

mohlo být opakování poznání přítomno „tam“, v *brahman*? (Je-li tam pouze Jediný, k čemu pak poznání? A když je tam poznání „mnoha“ objektů, potom je tam opět poznávání tohoto „už známého“.)

11. Ovšem ono bezmyslenkovité *paramátma* se stalo příjemcem a hodnotitelem této *sattva guny* (tedy je zde trojice pozorování) a potom onen *átma-puruša* beze strachu pronáší toto „já jsem“. Co to znamená, že onen požehnaný Jediný *puruša* nic nezakouší? (Onen *puruša* je tím „vším“, poznáním *átma*, popravdě každá zkušenost je Mu známa; přesto říkáme „já vím to a zažívám toto“. Ale naše poznání „už známého“ je velmi malé a omezené.)
12. Když onen *puruša* vždy ochutnává tuto „božskou stravu“²³, pak proměňuje jídlo, které jíme,

²³ *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Toto bezpříčinné bytí uvnitř dechu je základní potravou každého *džívy*. Věříme-li, že žijeme pouze z jídla a vody, které přijímáme ústy, jedná se pouze o „představivost tohoto poznání“. Jíme mnoha různě

v nerozkladnou stravu „já jsem“. (*Siddharméšvar Maharádž* řekl: Jinak se promění pouze ve výkal.) A stejným způsobem se skrze porozumění stávají mnou vyslovená slova Jeho „božskou řečí“ stvořenou touto původní řečí/*para* „já jsem“²⁴. (Bez této esenciální stravy „já jsem“ bychom nežili ani chvíli. A pokud nepochopíme, že každý čin a každá chvíle jsou touto „božskou stravou“ a že On jí, potom jsme připoutáni k vědomí těla a pouze jíme a vyměšujeme. Stejně tak, když říkáme „mnoho“ slov, a nevíme, že Jeho „řeč“ je jejich oporou, pak jsou

nými dalšími způsoby, než je tento. Jako je jídlo pro ústa, jsou tu slova pro uši, vůně pro nos, doteky pro kůži a tvary jsou potravou pro oči. Mysl potřebuje mnoho myšlenek jako svou potravu a ony potřebují tuto myšlenku „já jsem“ jako svou potravu a ona potřebuje Dokonalé Spočínutí Já. Bez této stravy by lidstvo neexistovalo ani na okamžik. Kdyby tu nebylo ono původní Spočínutí, nebylo by tu nic.

²⁴Čtyři řeči jdou v sestupném pořádku: *para*, *pašjanti*, *madhja* a *vaikhari*. *Para* znamená, že jsi, to je původní myšlenka; *pašjanti* znamená, že se začíná tvarovat jakási myšlenka; *madhja* znamená, že myšlenka nabyla tvar a ty cítíš, že ji musíš vyslovit; *vaikhari* znamená, že ji vyslovíš.

tato slova pouze plýtvání dechem.)²⁵

13. Když je tu pochopení vlastní síly neboli „já jsem“, je to uctívání/*púdža* Nejvyššího Já (neboli *Paraméšvary*, toho, jenž je za Svědkem.) A když člověk nedělá tuto *púdžu*, jak by tu někdy mohlo být bez-myšlenkovité pochopení *Paraméšvary*? (*Paraméšvara*, *Paramátma* a *Parabrahma* jsou tatáž Skutečnost.)
*(*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Vědět znamená vykonávat *púdžu*.)

²⁵*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Hodnota tohoto lidského života a vyřčených slov prostě není správně pochopena. Pochopíš ji pouze v okamžiku smrti. Pokud někdo bohatý umírá a je tu doktor, který je schopen prodloužit mu život o patnáct minut a umožnit mu trochu mluvit, pak jsou jeho příbuzní ochotní utratit desetitisíce rupií za těch patnáct minut a dvě až čtyři slova. A z toho si teď vypočítej, jak hodnotný je tento život, který utrácíš ve zbytečných nadějích, plánech a v prázdném tlachání. Pak si můžeš uvědomit, jak je tento drahocenný život prostě zahazován, pokud nevyvíjíš žádné úsilí pro poznání Já!

14. Jako se Jediné Nejvyšší Já/*paraméšvara* stalo těmito planými slovy vyřčenými egem, tak také, správným a bedlivým nasloucháním zde může být ono čisté poznání Nejvyššího Já. Proto by tato *púdža* poznání (či **naslouchání**) měla být vykonávána a zmatené klábosení ve tvé mysli tak může být pochopeno. (Zapomeň na zmatené klábosení, pochop, že je celé jen o tom, co neexistuje; naše zmatené klábosení stvořilo smyšlený svět a udržuje ho. Ve chvíli, kdy klábosení ustane, přijde svět poznání.)
15. Zmatené klábosení postrádá tuto dovednost a „umění“ poznání. Pak tu není žádná moudrost a žádná neporušená plynulost. Zmatené klábosení nemá žádnou oddanost/*bhkati*, žádné poznání/*džňánu* a žádné zřeknutí se/*vairágja*. Nemá sladkost této božské „řeči“.
16. Takové je moje zbytečné mluvení/*vaikhari*. Je to jen plýtvání dechem. Avšak jeho „řeč“ je bez

bázně a úsilí, On si užívá bytí ²⁶ a je Pánem světa (*purušou*).

17. Nasloucháním se staneš podobou („já jsem všude“) onoho „Pána světa“. Nicméně stalo se z toho mé mluvení o „mnoha“ věcech, a tudíž se tento můj pokleslý intelekt/*buddhi* spřátelil s nízkými názory („já souhlasím s tebou, ale s tebou ne“, „já mám pravdu a ona ne“, a tak podobně.)
18. Mistrův *syn je v tomto světě bláznem, ale ve svém nitru má sílu svého Mistra. Budeš-li ve společnosti Světce, On se o všechno postará. *(Mistrův syn je *puruša*. Ten, který se o nic a o nikoho nestará a nic neví, opouští všechny myšlenky mysli a pouze pozoruje, neboli naslouchá.)

²⁶*Nisargadatta Maharádž* řekl: Vědomí je pocit být naživu, pocit existence. Je to láska k bytí, která je přítomna jako zdroj a příčina všech tužeb.

19. Když lidé tohoto světa spatří tygra nebo lva, v hrůze utečou; ale jejich mláďata si před nimi hrají beze strachu. Obdobně si Mistrův syn hraje před Svou Skutečností.
20. Když je toto „já“ služebníkem Světce, potom „promlouváš“ jako Světec (tvá „řeč“ je „já jsem“.) Pak je smýšlení „já“ nabídnuto Jeho smýšlení. (*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Učiň Jeho smýšlení svým smýšlením.)
21. Ale dokonce i tvá „řeč“ je klamná; je to klamné tvrzení „já jsem“ činěné *átma-purušou*. Když ono bez-myšlenkovité pochopení nepotřebuje toto poznání, tehdy je nedokonalé učiněno dokonalým. (Tehdy toto poznání zmizí v bez-myšlenkovité *svarúpe*.)
22. Když *puruša* zachovává lásku k tomuto spontánnímu pocitu „já jsem“, učiní to mysl bez-myšlenkovitou. Potom jsi stejný jako Světec a *sadždžana* i matka a otec světa.

23. Příbytek pocitu „moje“ je poznávání *džívy* („já vím tohle a tamto“). Avšak nyní by toto poznávání mělo být vykonáváno dokonale (**všechno zapomenout a prostě vědět**) a poté bys měl této „písni“ Boží věnovat naprostou pozornost, praví služebník („já jsem tělo“) služebníka („já jsem“) Světce.

Poznámka: Šrí Siddharaméšvar Maharádž řekl: Kdybychom měli popsat, kdo jsou Paraméšvara, íšvara (puruša) a džíva, pak Paraméšvara si ani nepamatuje, ani nezapomíná; íšvara si pamatuje sebe sama (myšlenku „já jsem“) a individuální džíva neboli mysl je ten, kdo si představuje, že druzí jsou něco jiného, než je on sám.

Tímto končí 6. kapitola 1. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Chvála naslouchajícího (Toho, kdo opustil „mnoho“ myšlenek)“.

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.7 Chvála Pánu této básně „já jsem“

Poznámka: 14.3 – Umění Poezie začíná slovy „Báseň je věnec spletený z tohoto čistého ‚slova‘.“

|| Šrí Rám ||

1. Nyní, když jsi se vzdal všech myšlenek, přichází tato báseň „já jsem“. A takto chválíš Pána této „básně“ . Je nazýván *íšvara* a je Svědkem, Pánem a Stvořitelem tohoto „slova“ (neboli „básně“). A když se vzdá pozorování

této „básně“, stane se bez-myšlenkovitým *Paraméšvarou*. (Když všechno zapomeneš a zůstáváš v tomto „teď“, svět stvořený slovy a koncepty zmizí a přichází toto „slovo“ neboli „báseň“. Její Pán je *puruša* neboli *íšvara* a dokud zůstává uvnitř této „básně“ skryt, je tu přítomno pozorování. A když tato „báseň“ skončí a pozorování rovněž, zůstane pouze ono nezničitelné Já/*íšvara* a je nazváno bez-myšlenkovitým Nejvyšším Já/*paraméšvara*.)

2. V opačném případě je ono bez-myšlenkovité Já rodným domem bohyně *Sarasvatí* (poznání neboli této básně „já jsem“); anebo ono bez-myšlenkovité Já žije jako *džíva*, studující „mnohá“ umění (zpěv, poezii, tanec, hudbu a tak dále). Ve skutečnosti jsou však tato „mnohá“ obydlí *džívy* obydlím „slova“ (nikdo nemůže žít ani chvíli bez „já jsem“/existence.) (Pokud nebyl Pán důsledně realizován, pak je tu buď svět Jeho „básně“, nebo svět, který si vytváříme svými „mnohými“ myšlenkami.)

3. 3. Může být „mnoha“ skvělymi touhami lidstva, nebo velikostí onoho Pána; nebo, jsou-li tyto „mnohé“ touhy ignorovány, poté básník stvoří všudypřítomnost ²⁷ tohoto „vše“ ²⁸. (Když je vše zapomenuto, tehdy je tato „řeč“ pronášena. Básníkem je *puruša* a On je ve skutečnosti tebou. Ale dokud je „básni“ nasloucháno, zůstává skryt. V tu chvíli se myšlenka „já jsem tělo“ stane pochopením „já jsem všude“ a teprve když i toto je odloženo, zůstane tu jen samotný básník/Pán.)
4. Může být oceánem světské existence, z něhož byl *vyloven klenot tohoto „slova“. Anebo může být osvobozením osvobozeného (tedy **Konečným Osvobozením**) a rozlehlým jako hladina klidné vody. A když onen básník pronese svou

²⁷ *Maharádž* řekl: *kirtí* znamená slávu, ale ve skutečnosti to znamená prostupovat vším.

²⁸ *Tomášovo evangelium*, log. 2: „Ježíš řekl: Nepřestávat se svým hledáním má ten, kdo hledá, dokud nenalezne. A až nalezne, bude otřesen a když bude otřesen, bude se divit a stane se pánem nade vším, co jest.“

„báseň“, pak se intelekt s „mnoha“ myšlenkami navrátí do svého zdroje. *(Uvnitř tohoto světa se nachází tento překrásný klenot „já jsem“. Ale nebude nalezen, dokud po něm nezačneš pátrat rozlišováním/*vivékou*.)

5. Může tu být tento zdroj (neboli „slovo“), z něhož vyvěrají písmá (neboli slova). Anebo tu je ono bez-myšlenkovité Já, díky této „řeči“ *čintamani* (což je kouzelný kámen, o kterém se říká, že ničí myšlenky/představivost, stejně tak, jako to dělá tato „řeč“.) Anebo se mléko božské krávy/*kámadhenu*, které posluchač pil, stane „mnoha“ myšlenkami. (Božská kráva rovněž představuje poznání. Proto ti dává cokoli, co si přeješ. Pokud si nic nepřeješ, ona k tobě přistoupí a zůstane s tebou. A pokud si přeješ tělo, dá ti tělo a „mnoho“ myšlenek, které ho doprovází.)
6. Může být myšlenkou „já jsem“ božského stromu plnicího přání/*kalpataru* (strom poznání ti dá cokoli, co si přeješ; tedy cokoli, co si myslíš, že

jsi, tím se stáváš.) Anebo je slávou osvobození a pak se tento rozlehlý svět „mnoha“ myšlenek stane široširou rozlehlostí Konečného Osvobození.

7. Může zde být tvé bohatství tohoto *světa za. Anebo je zde ona bez-myšlenkovitá, tajná stezka *jógina*. Anebo se ono Nejzazší Dověšení/*paramártha* ²⁹ *džňánina* stane „mnoha“ tvary. *(Uvnitř tohoto světa jmen a forem se nachází jiný svět, svět viditelný očima poznání.)
30

8. Může být dokonalým pochopením čirého poznání. Anebo se onen Pán stane touto *sagunou* oné *nirguny*. Pak je ovšem pozornost onoho bez-myšlenkovitého básníka upnuta na *máju*.

²⁹ *Param-arth* znamená Nejvyšší Smysl nebo Nejzazší Dověšení.

³⁰ *Tomášovo evangelium*, log. 113: Nepřijde, když bude očekáváno. Neřekne se: „Hle, je tady!“ nebo: „Hle, tam!“. Vždyť království Otce je rozšířeno po celé zemi a lidé ho nevidí.

9. Anebo je zde „mnoho“ písem se svým skrytým významem. Nebo je dosažením onoho nedosažitelného *Paraméšvary*. Není-li, pak velice snadno nabývá formy básníka (tedy básně *saguny*). (Tato kapitola opakovaně mluví o třech úrovních pochopení. Jednak je tu stav, kdy bezmyšlenkovité Já zaujalo postoj „já jsem tělo“ a jsou tu „mnohé“ hrubé formy. Nebo se On stane pochopením „já jsem“ a je tu tato pohyblivá forma neboli *čajtanja*, *saguna* atd. Anebo On dosáhne pochopení Svého vlastního bezmyšlenkovitého Já a stane se Jedním bez druhého.)
10. Tento básník je poznáním aspiranta/*mumukšu*. Tento básník je praxí/*sádhana* hledajícího/*sád-haka*. Je naprostým spočínutím dokonalého/*siddha*, jež není nikdy narušeno. (Tento Pán „básně“ čili *puruša* je věčný a od tohoto všeho je odtažený a nazývá se *siddha*. Když na Sebe zapomene, ale snaží se získat pochopení, říká se mu aspirant/*mumukšu*, a když vytváří tuto

„báseň“, je to hledající neboli *sádhaka*. V této „básni“ je Svědkem a v tomto hrubém světě je ve stavu naprostého zapomnění na Sebe Sama.)

11. Onen básník je útočištěm *svadharmy* ³¹. Je tím, kdo se snaží kontrolovat mysl. Je pokorným *pu-rušou*, jenž vykonává svou *dharmu* (být svědkem je přirozeností člověka a je to jeho jediná povinnost/*dharmu*, „jsem všude, neboť nic nechci“.) (Není zde nic kromě onoho básníka; přijímá „mnoho“ rolí a snaží se kontrolovat mysl a na všechno zapomíná a hledá útočiště v „já jsem“ a opouští tuto dvojnost a hledá útočiště ve svém vlastním Já a je vždycky svobodný a nikdy nebyl spoután.)
12. Onen básník je ochráncem zřeknutí se/*vairágja* („nic nechci“). Je „mnoha“ úspěchy oddaných a když tyto „mnohé“ myšlenky hledají útočiště ve *svadharmě*, pak je tu onen bez-myšlenkovitý

³¹Naší jediné skutečné povinnosti, prodlévat ve *svarúpe*.

básník.

13. Anebo je stav onoho básníka láskou, přesahující všechny lásky. Nebo je onen básník „mnoha“ objekty meditace toho, jenž je ponořen v meditati. Nebo se stane rozlehlou všudypřítomností uctívajícího („On koná vše“).
14. Básník je kořenem „mnoha“ duchovních snah/*sádhana* a je ovocem těchto „mnoha“ snah. Díky Jeho milosti se „mnoho“ činů stane tímto dokonalým činem poznání („Já jsem všude“) a je-li toto udržováno, pak čiré poznání bez-myšlenkovitého básníka bude realizováno.
15. Je-li tu tato jednoduchá „řeč“ básníka, pak vášnivá mysl dojde klidu a potěšení v naslouchání této „básni“. Pak bude „báseň“ přednášena oním Pánem „básně“.
16. Onen básník je převelice zběhlý v písmech; on je tím, komu patří síla poznání; on je tím, kdo je zdatný v „mnoha“ způsobech.

17. Onen básník rozumí této plynulé „básni“; on obrací „mnohá“ soužení v touhu po poznání; on obrací toto poznání prózy i verše se všemi jejich jednotlivostmi v onu nedělitelnou *svarúpu* tím, jak plynule recituje Svou „báseň“.
18. Onen básník daruje krásu hrubému světu; je hluboce milován **Lakšmí*, a když toto „vše“ má stálou podporu dokonalého/*siddha*, pak je tu onen bez-myšlenkovitý básník. *(*Lakšmí* znamená, že pozornost/*lakša* je upřena na „já“/*mí*; ona je *prakruti* neboli „vše“, ona je vždy věrná svému choti *nárájanovi* neboli *purušovi*. Nyní, když člověk pochopil, že dokonce i toto „Já jsem vše“ je pouhým projevem na pozadí beztvarého Já, může tento pocit „já jsem“ odhodit.)
19. Onen básník je podstatou tohoto „místa setkání“ (tam, kde se smysly, mysl, *prána*, a tak dále, setkávají jako toto „vše“); on je ozdobou dobrého osudu; onen bez-myšlenkovitý básník poskytuje myslí ochranu tohoto štěstí (pak mysl

nebude chtít nikam odcházet).

20. Onen básník je konatelem a vlastní formou „vše“; on odhaluje vznešenost mudrce (prostě vědět); když onen básník recituje svou „báseň“, pak mysl porozumí písmům (*néti, néti*).
21. Není-li zde všudypřítomnost onoho básníka, jak by pak mohl být člověk pozvednut z tohoto světa? (Pak ten, kdo je „všudy“-přítomný bude obývat pouze tělo z masa a krve.) Proto pochop, že onen básník je oporou tohoto „vše“, které se stává hrubým stvořením (zapomene-li mysl na tento svět, najde oporu v tomto „vše“ a bude pozvednuta ze světské existence).
22. Je tu „mnoho“ znalostí a je tu porozumění tomuto „vše“. Avšak ani jedno z toho nemůže existovat bez onoho Pána této „báseň“. Z onoho básníka vzešlo toto „vše“ (*prakruti*) a rovněž Pozorovatel tohoto „vše“ (*átma puruša*).
23. Dříve tu byli Páni této „báseň“ jako *Vjása* a

Valmiki a další. Díky onomu Pánu se přeci projevil tento hrubý svět rozmanitých forem. A z onoho Pána vzešlo toto rozlišování/*vivéka* „vše“ a nerozlišování/*avivéka* tohoto světa.

24. Dříve zde bylo vykonávání této výtečné básnické činnosti („já jsem“ neboli přirozeného jazyka) a později přišlo studium mnoha jazyků. A kvůli tomu se Nejvyšší básník stal pouhým učencem/*pandit*. (Vzdělaný učenec, blázen a toto „já jsem“ jsou oním Nejvyšším básníkem, ale padla na Něj nevědomost, takže se považuje za hrubé tělo.)
25. Původně zde byl Ten největší z největších (Skutečnost), ale poté se onen nekonečný Pán této „básně“ projevil jako poznání. I nyní je a povždy bude, pokud se před Ním skloníš (tedy opustíš-li své nevědomé myšlenky).
26. Může zde být „mnoho“ myšlenek, tento obraz moudrosti („řeči“), nebo před tebou stojí onen bez-myšlenkovitý Pán „řeči“. *Védy* a *šruti*

o Jeho božské „řeči“ říkají *néti, néti* (nejprve zde byla tato přirozená „řeč“ a poté přišla abeceda, písmena, slova, verše a jazyky, písma a tak dále).

27. Díky onomu bez-myšlenkovitému básníkovi je zde „mnoho“ názorů a opakování a je tu tato „řeč“, a nakonec, díky Jeho dokonalosti, je tu i onen bez-myšlenkovitý Pán za všemi pochybnostmi.
28. Nebo se ono bez-myšlenkovité Já stane oblakem nektaru, laskavě se zjevujícím nad ptákem *čatakem* (*čataka* čeká a pije pouze nektarovou rosu z tohoto oblaku, stejně jako věrný oddaný trpělivě čeká na poznání); nebo se stane tokem potůčku devíti nálad ³²; v opačném případě se oněch „mnoho“ nálad vlije do širší rozlohy vody, oplývající štěstím (*blažeností poznání*).

³²Mysl s hněvem, radostí, statečností a tak dále; „mnoho“ nálad je obsaženo v poezii a v životě.

29. Může být pokladnicí rozlišování/*vivéka*, anebo se projeví v podobě člověka; nebo se mysl plná „mnoha“ myšlenek skrze bez-myšlenkovité pochopení „já neexistuji“ sjednotí s onou bez-myšlenkovitou Skutečností.
30. Jinak se stane pokladem původní síly/*šakti*; nebo „mnohé“ myšlenky pokazí tuto sílu/*šakti* a On se zjeví lidem jako následek jejich nahromaděných minulých činů/*sančít karma* (přišlo vědomí těla a lidé hovoří o své *karmě*, způsobené minulými činy, a tudíž musejí trpět jejich následky).
31. Může se plavit na této lodi štěstí, anebo je oním neporušeným *brahman*, plným své vlastní blaženosti; nebo, pokud se objeví potřeby (*touhy*) světských lidí, potomje omezen na „mnoho“ různých činností.
32. Může být bohatstvím čirého poznání, anebo se spolčuje s tímto hrubým stvořením; nebo je užitkem oddanosti, která přináší ovoce této

„básně“. (Může tu být hrubé stvoření „mnoha“ myšlenek, nebo toto „já jsem“, jsou-li myšlenky rozpuštěny, nebo ona bez-myšlenkovitá Skutečnost.)

33. Může být expanzí *íšvary* (On je *puruša*, Pán a Stvořitel tohoto světa/stvoření „vše“), ale když skutečně pochopíš, pak jsi rozlehlejší než celá obloha (neomezená Skutečnost za prostorem a časem, tedy vlastnostmi tohoto „vše“). Pak jsi básníkem této plynulé „básně“ a jsi větší, než celý stvořený vesmír. (*Maharádž* řekl: *Buď tak veliký, až zmizíš.*)
34. Nyní nechť je tu ono bez-myšlenkovité pochopení „já neexistuji“. To je Pán „básně“, On je oporou světa a této Skutečnosti se všemi osmi těly klaním.

Poznámka: Je tu ona bez-myšlenkovitá Skutečnost, která je navždy svobodná, a je tu onen věčný Pán „básně“ a toto zničitelné „já jsem“ je jeho báseň (tedy *puruša* a *prakruti*). Ale pokud

neopustíš své myšlenky, pak nikdy nemůžeš zaslechnout tuto „báseň“ nebo se stát Pánem této „básně“.

Tímto končí 7. kapitola 1. dášaky knihy Dá-sbódh s názvem „Chvála Pánu této básně ‚já jsem‘“.

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.8 Chvála „místa setkání“ s poznáním neboli „zde“

|| Šrí Rám ||

1. Nyní (když všechno zapomeneme) je čas poklonit se před tímto místem setkání s poznáním. *Múla-mája* je toto snadno dosažitelné osvobození a to je místo setkání (bytí „teď“ či „tady“ je osvobození od tělesného vědomí). „Zde“ v *múla-*

máje onen Pán světa navždy stojí a čeká za svou *prakruti*, plný shovívavosti.

Šlóka || Viz níže.

2. Bůh jednou řekl *Náradovi*: „Nepřebývám ve *Vaikhuntě*, ani v srdcích *jóginů*.³³ Když kdekoli mí oddaní pějí mé chvály, tak já „tam“ (v *brahman*) na ně trpělivě čekám.“
3. Tato „řeč“ je Jeho chválou a díky tomu je zde toto místo setkání („jsem všchno, všude“). Pak kdekoli oddaní zpívají, tam je *Vaikhunta* (místo *Višnu*, tedy poznání) a když je Boží jméno* pronášeno s plným uvědoměním, pak bude Jeho vítězství provoláváno všude („já nejsem“). (*Maharádž* řekl: Zařvi jako lev.) *(*nám* je složeno

³³ *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: *Jógini* a mudrci se pyšní tím, že říkají: „já jsem *jógin*“, „já jsem mudrc“. Dokonce i *Krišna* jim řekl, že jejich postavení je skvělé, protože věděl, že nedokážou opustit tělesné vědomí. *Mája* říká: „Krmím velká, velká zvířata. Ti, kteří říkají: jsem světec, jsem *jógin*, jsem mudrc, ti všichni jsou má zvířátka.“

ze slov *na* = „ne“ + *aham* = „já“.)

4. Na tomto místě setkání milující oddaný zpívá Jeho píseň a vypráví Jeho příběh. „Zde“ je *hari-kírtana* (všudypřítomnost *Hariho/Višňua*, tedy poznání) a objasnění véd (*néti, néti*). A „zde“ onen *starodávňý Jediný plynule naslouchá „já jsem“. *(Já neboli *átma-puruša* je nejstarší ze všech a On je vskutku posluchačem.)
5. Je tu *nirguna Paraméšvary* a tato čirá *sat-tva guna múla-máji* (tedy *puruša* a *prakruti*). „Mnoho“ rozprav se stane tichým rozhovorem s Bohem, když je „zde“ rozlišování nedělitelného (*Paraméšvara*) uvnitř odděleného (*múla-mája*).
6. Pak „mnoho“ myšlenek dosáhne spokojenosti nade všechny spokojenosti. Pak je „mnoho“ myšlenek oním bez-myšlenkovitým *nivritti* za všemi pochybnostmi. Když je mysl uložena do této Boží podoby (tedy „vše“/poznání) a medituje na ni, pak je tu přesladký rozhovor „vše“.

7. Oddaný, jenž je milující a věrný, je pohlcen v moudrosti tohoto místa setkání a pěje tuto sladkou píseň s plným uvědoměním.
8. Pak je člověk vlastní přirozeností čistého konání, správného vedení, skutečného milosrdenství (tedy odstranit všechno z mysli) a spravedlivé *dharma pak je člověk pozorný, je stánkem zásluh a tento vnitřní prostor je klidný a plný soucitu. *(Vlastní přirozenosti či poslání, tedy znát sebe sama.)
9. Pak je tu jógin indiferentní a nedbající světských záležitostí. Vytrvalý v Jeho uctívání („On koná vše“), prostý tužeb a nepřipoutaný. Žije na „mnoha“ místech a přeci zůstává na onom místě osamocení.
10. Pak asketa se zacuchanými vlasy nesoucí hůl, ten, kdo patří do linie *Náth*, ten, kdo cvičí *mudry* (*hatha jógu*) a ten, kdo drží celibát, jsou všichni Jediným Pánem *jógy* (onen Jediný na sebe bere velmi mnoho forem, ale když hledí

očima pochopení, pak vidí jen Sám Sebe, tedy místo setkání).

11. Pak On je tím, kdo pronáší *mantru* a On je tím, kdo činí přísné pokání; On je tím, kdo pobývá na poutních místech a tím, kdo ovládá svou mysl. On je veliký *jógin*, který chápe „Já jsem v každém“.
12. Pak On je *siddhou* i *sádhuem* a On je *sádha-kou* (ctihodným žákem). Pak On je tím hledajícím v *mantrách* a *jantrách*/symbolických duchovních diagramech. Pak On je věrný onomu Jedinému a je uctívačem, který pochopil *guny*.
13. Pak On je Světcem, *sadždžanou* a On je učencem; On je tím poučeným a zná *védy* i *šástry*. Je moudrým a „vše“-znalým probuzeným Pánem uvnitř tohoto světa; je konatelem i naprostou spokojeností ne-konání.
14. Pak On je *jóginem*, tím, kdo recituje písma a Pánem *ršiů*; On je bystrým a logickým mys-

litelem i Pánem básní. On je tím, kdo pokořil mysl, Pánem mudrců a nebesa jsou jeho šat.

15. Pak On je Znalcem Brahman i Znalcem átma, Znalcem elementů i Znalcem fyzického těla. On je tím, kdo studuje *jógu* i Znalcem *jógy/sjednocení*, i tím, kdo je oddělený od světských záležitostí.
16. Pak On je *panditem* a učitelem *purán*; učen- cem, jenž recituje *védy* i *brahmínem*, prosícím o almužnu, i tím, kdo vyučuje *jadžur védu* (**pra- vidla a předpisy rituálů**), i tím, kdo ji důsledně následuje.
17. Pak On je velikým myslitelem i velikým naslou- chajícím; vykonavatelem zápalných obětí a uctí- vačem ohně; On je léčitелеm i exorcistou, který zahnal přízrak ega a je tím, kdo vnáší Jednotu tam, kde byla různost.
18. Pak On je minulostí, přítomností i budoucností myslí a je Jediným, prostým jakékoliv pýchy či

očekávání; On je „nyní“ *múla-máji*, když se tyto tři časy rozplynou, a On je tím, kdo poslouchá „mnoho“ myšlenek.

19. Pak On je mírem, odpuštěním a soucítěním; je čistý a *sattvický* (**vlastní pouze poznání**); On je průzračným vnitřním prostorem a vlastníkem poznání; je oním *purušou* a *prakruti*.
20. Ale jak by tato *múla-mája* mohla být Pánem tohoto místa setkání? Proto „zde“ musí být **vivéka* mezi stálým a pomíjivým, a proto by ono úžasné pochopení *Paramátma* nemělo být popisováno. (**On je za myslí a neměl by být stahován dolů vnášením tvé myslí za účelem popsat Jej. On je za jakýmkoli popisem.**) **(Múla-mája je pomíjivá a onen Pán/puruša je stálý.)*
21. Když je „zde“ podpora naslouchání a toto místo setkání *paramárthy*, pak je mysl pozvednuta z tohoto světa a přirozeně zůstane pouze ono „tam“.

22. „Zde“ (*múla-mája*) je místo svrchované *guny*; je to mír a bdělost této čiré *sattva guny*. „Zde“ ono Věčné Já sídlí ve vždy svěžím a novém štěstí.
23. Ti, kteří jsou příjemci tohoto pochopení „já jsem“ a jeho umění poznání (*tedy ti, kteří na všechno zapomněli; čirá sattva guna*) jsou cti-hodnými příjemci oné Pravdy. Pak „zde“ splývá s oním čirým poznáním „tam“ skrze svou lásku k Bohu.
24. Pak tvé světské smýšlení i odmítnutí myšlenek, tvůj světský život/*prapanča* i tvé opuštění tohoto světa/*paramártha*, tvůj život hospodáře i tvůj život *sanjásina*, to všechno se spojí.
25. Když ono neporušitelné *Parabrahma* medituje o Sobe Samém, pak stařec, mladík, dítě, muž i žena a tak dále jsou tímto „vše“. (*Ono neporušitelné Parabrahma na Sebe zapomnělo a považovalo se za muže, ženu, starce, mladíka a tak dále a tak dále. Nyní, když rozpustilo všechny tyto omezující koncepty, tu „nic není“.* To je po-

znání. Pak medituje o Sobe Samém a zří svůj vlastní odraz.)

26. Tímto způsobem se mysl stane *Paraméšvarou*, pokloním-li se před tímto „vše“. Díky této *múla-máje* je náhle dosaženo naprosté spokojenosti (připomínáním si tohoto „já jsem“ se toto „já jsem“ rozpustí, ustanou-li všechny snahy).
27. Když toto místo setkání zazvučí Jeho chválou, pak je tu vzdání se „já“. Pak všudypřítomnost/*prakruti* Boha/*puruša* „zde“ je oním věčným *Parabrahma*.
28. Je-li tu tento obraz Boha „zde“, pak tu může být dosažení nejvyššího stavu „tam“. Ale toto Písmo nejprve podává svědectví o tomto „vše“, *purušovi* a Jeho „řeči“ (nejprve by tu mělo být pozorování a pozorované).
29. Ve věku *kali* (tedy v těle) je *opěvování Jeho všudypřítomnosti největším uctíváním, díky tomu se toto místo setkání čiré *sattva guny*

stane onou Skutečností „tam“. Ale při vyprávění tohoto Božího „příběhu“ a naslouchání Jeho „příběhu“ by mělo nejprve být odstraněno tělesné vědomí. *(Tedy nejdřív na všechno zapomeň a uvědom se jako poznání „zde“.)

Poznámka: Když ono Nejvyšší Já na Sebe zapome, pak na Sebe bere „mnoho“ podob a hraje „mnoho“ rolí. Ale když na všechno zapome a zůstává stále na tomto místě setkání poznání, pak dojde k poznání, že On je oním *purušou*. A když nechá zmizet tuto čirou *sattva gunu* místa setkání, pak zůstane *nirguna* Já. To je čiré poznání, kdy se tento *puruša* vzdává svého pozorování a vrací se tam, odkud vzešel.

Tímto končí 8. kapitola 1. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Chvála ‚místa setkání‘ a poznáním neboli ‚zde‘“.

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.9 Chvála *Paramárthy* (Nejvyššího Smyslu/Nejzazšího Dovršení)

|| Šrí Rám ||

1. Bytí v „ted“ je chválou oné bez-myšlenkovité *paramárthy* a toto pozorování je nejvlastnějším bohatstvím *sádhaky*. Později se ono nedvojné Já spojí s oním bez-myšlenkovitým Já. (Tedy konečně se setká se svým vlastním Já.)
2. Je-li tu toto poznání, tak snadné k porozumění, pak ono bez-myšlenkovité Nejvyšší může být pochopeno. Ale lidé to velice těžko chápou. ³⁴ Ale proč se vzdávat tohoto „já jsem“ *múla-máji* a oné podstaty „já neexistuji“, které je dosaženo ve společnosti Pravdy/Světce?

³⁴ *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: *Tukárám* řekl o světském životě: „Štěstí, které člověk nabude z této dřiny, je jako zrnko ječmene, zatímco smutek je jako velká hora.“ Ovšem toto Nejzazší Dověření je získáno bez sebemenší námahy. „I když je tak snadné jej dosáhnout, pro lidi se stává velice obtížným jej dosáhnout. Proč zanedbávat tuto podstatu, která se nalézá ve společenství Pravdy?“ – *Dásbódh*. Ale místo pátrání po štěstí skrze pobývání ve společnosti Světce jdou za mnohými výmysly a tvoří tuto hroznou a otřesnou máju. Kvůli tomu je jejich pravá podstata ztracena; a když je stvořeno toto podivné a nevlastní štěstí, pak se Nejzazší Dověření, tak jednoduché, stane převelice obtížným.

3. Je tu „mnoho“ myšlenek a jejich příslibů o výsledcích („Když udělám tohle, získám tamto“; „a když zemřeš, dosáhneš tamtoho“) a je tu vždy přítomné bez-myšlenkovité *brahman*. Ve *védách* i *šástrách* je zkušenost „já jsem“ i ona podstata „já neexistuji“ (písma mohou naučit poznání; *néti, néti*).
4. On je všude, ale ani atom z Něj nemůže být spatřen. Je nezaujatý a odpoutaný, takže ono porozumění, že je vlastnictvím Jediného, nemůže být spatřeno tvýma očima. (*Siddharáméšvar Maharádž* řekl: Když se procházíš a koukáš na měsíc, nevidíš to, co se nachází mezi tvým okem a měsícem. A když se pokusíš to vidět, potom učiníš sebe sama objektem pozorování a spatříš prostor. Jsi-li všude, nemůžeš být objektem svého pozorování.)
5. On je tajnou stezkou napříč prostorem (nic tu není) a je poznán *jóginem*, jenž má nedvojné porozumění. Netrpělivost ostatních nemůže pochopit ono bez-myšlenkovité bohatství/smysl.

6. On je podstatou vlastní podstaty člověka. Je neporušený, stálý a neomezený. Není touto stvořenou věcí jménem poznání, které může být ukradeno zlodějem. (*Maharážd* řekl: *Mysl je zloděj, tedy mysl si bere to, co jí nepatří.*)
7. Skutečnost nemá sebemenší strach z krále a nemá sebemenší strach z ohně a ani strach z této bestie zvané *mája* by neměl být „vysloven“.
8. *Parabrahman* nemůže být přemístěno ani zašantročeno. Je tam, kde je, a ani pád do času s ním nehne.
9. *Parabrahman* je náš nejvlastnější poklad, jenž nezná změnu, ani se nestává větším nebo menším kvůli tomuto „času vše“. (*Není omezeno hranicemi času a prostoru, tedy „já jsem“.*)
10. Skutečnost nemůže být vyčerpána, ani nemůže být tímto neviditelným „vše“. Nicméně bez tohoto poznání *guru*a nemůže být pochopena.

(Není tímto poznáním, ale nemůže být realizována bez tohoto poznání.)

11. Před tímto poznáním je tu nedvojnost *jógina* a pouze ta je tvým pravým bohatstvím. Proto by mělo být „vysloveno“ nejprve toto „já jsem“, a poté může být realizována *paramártha*, ono skryté Nejvyšší.
12. Když byla vypátrána *múla-mája*, potom může být pochopen její nejvnitřnější význam. Ostatní, ačkoli jsou oním Já, považují Jej za nedosažitelné, rodíce se znovu a znovu a znovu.
13. Když se tato „řeč“ stane onou *paramárthou*, pak tu není ani zvěsti o zrození či smrti a čest Konečného Osvobození je na dosah ruky.
14. Díky rozlišování/*vivéka mája* zmizí. Neboť když je tu rozlišování mezi *podstatou a bezpodstatným, pak je Skutečnost pochopena. Pak je tvé nejdražší a přemilé *parabrahma* zjeveno. *(Viz 13.2; rozlišování mezi podstatou, tedy

pochopením „já neexistuji“ a bez-podstatným, tedy touto „řečí“ „já jsem“.)

15. *Brahman* je ono široširé neomezené *paramátma* a projevilo se jako toto hrubé stvoření/*brahmánda* a rozlišováním je toto stvoření utopeno v *brahman*. Pak těchto pět velikých elementů není ničím než fikcí, nehodnou zájmu.
16. Pak je *prapanča* ³⁵ pocítěna jako falešná a *mája* se jeví jako výmysl. Je-li tu *vivéka*, ono čiré *átma* uvnitř vnitřního prostoru může být pochopeno.
17. Když si ve svém vnitřním prostoru osvojíš ono vždy klidné *brahman*, pak pomine tělesné vědomí a člověk se dostane za stvoření/*brahmánda*. Pak tento starý cár viditelného světa zvetší a odejde.

³⁵*Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Tomuto projevenému světu se říká *prapanča* kvůli pěti (*panča*) elementům zjevujícím se a viděným jako cosi od tebe odděleného (*para*).

18. Taková je ona bez-myšlenkovitá *paramártha*. Pak onen *puruša* porozumí sám sobě a dosáhne svého vlastního bohatství. Nyní, když se tato „řeč“ stala oním bez-myšlenkovitým Já, může být „mnoho“ myšlenek nazváno nedvojností. (Pak můžeš bez problémů myslet, protože teď je všechno Skutečnost. *Maharádž* řekl: Neznáš svou mysl. Nejprve by měla být mysl vypařena, a když pochopíš sám sebe, pak ať všechny myšlenky přijdou, protože ty víš, že nejsi myšlenkami...mysl je tou Skutečností.)
19. Díky této „řeči“ *pán *brahma*, stvořitel tohoto hrubého světa, i ostatní bohové (tři *guny*) odejdou na odpočinek a *jógin* je pohlcen oním *parabrahma*. *(Pokud se intelekt/*buddhi* rozhodne, že bude hrnkem, pak ona beztvará Skutečnost nabude formy hrnku.)
20. *Paramártha* přináší odpočinek tomuto „vše“; je to *siddha*, je to *sádhu* a je to ten, jenž má onu velikou zkušenost. Proto by nejprve měl být nevědomý a pyšný *džíva* učiněn *satvickým* skrze spo-

lečnost Světce/Pravdy. (Nejdřív opust všechny myšlenky a pak tu bude čiré poznání.)

21. *Paramártha* je naplněním života; *paramártha* je spasitelem člověka, chyceného v této světské existenci a *paramártha* zjevuje tento svět za těm, kdo následují její *dharmu*. (Tvou vlastní přirozeností je být a znát. *Maharádž* řekl: Je to tvoje přirozené právo.)
22. *Paramártha* je útlukem askety a *paramártha* je podporou toho, kdo vyvíjí maximální úsilí k dosažení osvobození (*sádhaka*). Vezme tě na druhý břeh za tento oceán světského života.
23. Když je člověk v *paramárthě*, pak je Králem (*átma*) a když je člověk zbaven *paramárthy*, je žebrákem. Tato „řeč“ se stane onou *paramárthou* (Nejzazším Dovršením, tedy nepoznáním), je-li toto poznání obětováno (tedy když je toto poznání opuštěno).

24. Kvůli své nevědomosti se ono nekonečné Já znovu narodí. Ovšem v tomto zrození, díky zásluhám získaným v mnoha zrozeních, člověk skrze poznání dovrší *paramárthu* a dosáhne onoho Nejvyššího *paramátma*.
25. Když je *múla-mája* rozeznána jakožto *paramártha*, pak je tento život naplněn. Bohužel pro ostatní se ono *átma* znovu narodí jakožto hříšník s hříšnou pozorností (kvůli *gunám* je tu objektivizace a hrubý svět je považován za skutečný.) (*Maharádž* řekl: Jediný hřích je považovat se za tělo.)
26. Buď tím! Bez dosažení Boha se člověk tvrdě plahočí v tomto světském životě. Ale ono *paramátma* by se nikdy nemělo dívat do tváře blázna („já jsem tělo“).
27. Moudrý vejde do nitra *paramárthy* (Nejvyššího Smyslu) a dosáhne smyslu života (*rozpoznat ono paramátma*). Poté by měl být skrze oddanost *Višnuovi* (znát bez úsilí) pozvednut ze své

rodové linie (konceptu „já jsem tělo“; „narodil jsem se, jsem syn, jsem hříšník“ a tak dále).

Tímto končí 9. kapitola 1. dášaky knihy Dásbódh s názvem „Chvála Paramárthy (Nejvyššího Smyslu/Nejzazšího Dověšení)“.

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

1.10 Chvála lidského těla

|| Šrí Rám ||

1. Lidskému tělu se dostane největšího požehnaní, když je pochopen onen *puruša* skrytý uvnitř *múla-máji*. Pak onen svědek *puruša* dojde svého konečného cíle/*paramárthy* a dosáhne dokonalosti (Skutečnosti za Pozorovatelem i pozorovaným).

2. V lidském těle je tato „řeč“ snadněji dosažitelná a je-li zde oddanost tomuto „já jsem“, pak bude ustanoveno Jediné *átman*. Nicméně kvůli tomuto lidskému tělu uvnitř onoho Jediného *átman* zůstává ono nestranné Nejvyšší Já v horské jeskyni a činní pokání (tedy ono Nejvyšší se považuje za tělo a poté podstupuje mnohá odříkání, aby se stalo oním Nejvyšším Jediným).
3. V lidském těle onen Jediný *nirgun* vykonává poutě a onen Jediný činí přísahy a rituály. Nebo si onen nezlomný Jediný věrně připomíná Boží „jméno.“ (Ty jsi Jediný a zapomněl jsi na svou vrozenou Jedinost a děláš mnoho *sádhan*.)
4. Onen Jediný začal činit tvrdé pokání; onen Jediný zmoudřel skrze svou praxi *jógy*/sjednocení; a ve *védách* a *šástrách* je onen Jediný s praxí obeznámen.
5. Je-li v onom Jediném tvrdohlavá malichernost, pak se drží těla a podstupuje veliká muka. A je-

li v onom Jediném hluboká oddanost, pak je realizován Bůh.

6. Onen Jediný je onou velikou zkušeností a propustuje vším; onen Jediný se stává oddaným poznání a proniká celým světem; onen Jediný je *siddha* a v tu chvíli je rozlehlý jako obloha.
7. Onen Jediný se stává září elementu ohně; onen Jediný se slučuje s velkým elementem vody; onen nespátřený Jediný uvnitř větru a *svarúpy* (tedy *prakruti* a *puruši*) se projeví jako hrubé objekty. (Jak bude vysvětleno v následujících kapitolách, onen Jediný se stane objektivním skrze nabytí forem pěti velikých elementů; prostoru, větru, ohně, vody a země. Ty se postupně stávají hrubějšími, tedy objektivnějšími. Pak si onen Jediný představuje jména a tvary světa.)
8. Onen Jediný, který je pouze Jediným, se stal „mnoha“ tvary; onen Jediný se zjevil před tvýma očima a opět zmizí (protože se považuje za tělo); když je onen Jediný zmaten, stane

se „mnoha“ stvořeními a toulá se po zemi i po moři.

9. Onen Jediný sedí uvnitř dravých šelem a onen Jediný vykonává nehybný pohyb; onen Jediný díky své mocné prostotě probouzí tuto mrtvolu (skrze negaci těla, mysli, prány a elementů dojdeš poznání „jsem síla, která hýbe vším.“ *Maharádž* řekl: Bez síly je toto tělo mrtvé.)
10. Onen Jediný byl učiněn tupým kvůli elementu ohně (element ohně znamená počátek individuálního vědění. Pak začneš vnímat cosi mimo sebe, a jak se to čím dál tím víc objektivizuje kvůli elementům vody a země, přicházejí jména a formy tupé mysli a Jediný si myslí „jsem tělo“). Pak se onen Jediný, kvůli touze, začne bát. Pak je onen Jediný, který je větrem uvnitř i vně těla, spoután tělem (onen Jediný je síla, tedy vítr, pohybující tímto tělem a celým světem, ale má pocit „jsem toto žijící, dýčající tělo.“ *Siddharaméšvar Maharádž* řekl: Vítr uvnitř a vně tebe patří buďto tobě, nebo Bohu,

ale nemůže patřit oběma.)

11. Kvůli tomuto tvrdohlavému přesvědčení „jsem tělo“ a tomuto intelektu/*buddhi* „jsem konatel“ se onen Jediný stará o „mnohé“ úspěchy. Tímto způsobem onen dokonalý *siddha* přichází a odchází, protože se ztotožňuje s těmito omezenými úspěchy (*siddha* je věčně dovršenou, dokonalou *svarúpou*, za všemi pochybnostmi. Viz 5.10. Když sám na sebe zapomene, padne do tělesného ega a říká „učinil jsem to, učiním ono“ a tak dále. A považuje se za tělo, přichází a odchází.)
12. Onen Jediný se stane myslí a stane se čtyřmi řečmi. Onen Jediný se stane myšlenkami a stane se tímto „vše“. Tímto způsobem dovršené a dokonalé expanduje do „mnohosti“ (nejdřív se onen Jediný stane „vším“/poznáním a poté se začne považovat za „mnohost“).
13. Když onen Jediný vykročí na královskou cestu devíti oddaností, pak je spasen a dosáhne ra-

dosti světa za a nakonec „Sebe-radosti“. Onen Jediný je *jóginem*, když dosahuje slova *brahman* skrz tajnou stezku *jógy*/sjednocení.

14. Onen Jediný odešel do *Vaikunthy* (místo *Viš-nua*, tedy poznání); onen Jediný odešel a prodlévá na *Satjalóce* (místě *Brahmy*, poznání i nepoznání); onen Jediný zůstává na *Kailásu* ve formě *Šivy* (ne-poznání, tedy když je tu On, není tu nic).
15. Onen Jediný odešel do světa *Indry* (Pána smyslů) a odešel do světa předků (vzít si nové tělo zde, v tělesném vědomí). Onen Jediný pohodlně odpočívá uvnitř tohoto stvoření a stává se onou Skutečností, která je v hlubinách božského oceánu mléka (příbytku *Višnua* čili *Vaikunthy*).
16. Onen Jediný si přeje, touží a dosahuje čtyř druhů osvobození; (1) být oddaným ve společenství oddaných, (2) být blízko Bohu, (3) být totožný s Bohem („já jsem On“) a (4) splynout

s Bohem („já neexistuji“).

17. Tímto způsobem, díky lidskému tělu, vcházejí *siddhové*, *sádhuové* a Světci do onoho nekonečného *Paramátman* a dosahují dobrodiní svého vlastního Já. A proto je-li zde ono bezmyšlenkovité *Paramátman* prostupující lidské tělo, proč by mělo být uctíváno tělo?
18. Díky podpoře tohoto lidského těla je tu tato „řeč“ a „mnoho“ způsobů *sádhaný*. A díky pochopení „já neexistuji“, získaného rozlišováním mezi podstatou a bezpodstatným, se dokonce i tato „řeč“ rozlomí na dva kusy.
19. Tato „řeč“ je pronášena kvůli spojení s tělem a toto „já jsem“ nakonec dosáhne nejvyššího stavu „já neexistuji“. Když je ego odvrženo, pak dojdeš potěšení ve své vlastní blaženosti. (Je žádoucí, aby lidské tělo pochopilo toto poznání, ale když se člověk stane poznáním, toto lidské tělo se stane pouhým zjevem uvnitř něj.)

20. Když se toto „vše“ zjeví, pak může být v lidském těle dosaženo nejvyššího stavu čistého poznání. Díky onomu čistému poznání je kořen *pochybností „zde“ vykloučen a odvržen. *(*Múla-mája* neboli toto „já jsem“ nebo „vše“ je původní pochybnost, objevující se v nepochybném Jediném.)
21. V těle zvířete nelze dosáhnout osvobození. Osvobození znamená znát tuto „řeč vše“ a zvíře nemá mysl schopnou takovéto *vivéký*. Proto pouze v lidském těle může člověk dosáhnout tohoto slova poznání.
22. Díky tělu jsou tu Světec, *rši* a mudrc; *siddha*, *sádhu* a ten dokonale spokojený; *bhakta*/oddaný, *mukta*/osvobozený a *brahma-džňánin*; bez-žádostiví, *jógini* a následovníci tvrdého pokání.

23. Díky tělu je tu Znalec pěti elementů, praktikant *jógy, brahmačjáří* ³⁶, Ten, jenž má nebesa za pokrývku, *sannjásin*, ti, kteří se vyučili šesti soustavám indické filosofie a asketa.
24. Proto je lidské tělo nejznamenitější, protože mezi všemi „mnohými“ těly je v něm ona čirá *sattva guna*. A díky této *múla-máje* se lze vyhnout utrpení i rukám boha smrti/*Jama*.
25. Lidské tělo je oním nezávislým bez-myšlenkovitým Já a to není závislé na pudech a zvycích. Ale onen bez-myšlenkovitý *átman* se ztratil ve službách pudů a zvyků. Proto bys měl neustále prostupovat vším (*všechno zapomeň a On je tu.*)
26. Koně, býci, krávy, buvoli a „mnoho“ zvířat jsou služebníky této *múla-máji* (*každé stvoření je ve službách tohoto poznání a je jím podporováno.*)

³⁶Slovo *brahmačjáří* označuje obecně toho, kdo sexuálně abstinuje. Nicméně v *Sadáčaru* se praví: Ten, kdo prostě ví, je *brahmačjáří*.

Ale díky milosti *Gurua* je onen *átman* osvobozen ze svého žaláře – a kdo ho potom může stáhnout dolů?

27. Stejně jako ono *átman* není lidským tělem, tak není ani tímto původním přáním „já jsem“, které přichází a odchází (popravdě, ono *átman* je naprosto nezávislé, nedotknutelné a neomezené); a proto je-li toto „přání“ správně pochopeno, kdo by pak mohl ono *átman* uvěznit v hrubém těle?
28. Je-li připoutáno dolů, k lidskému tělu, pak ono *átman* ani nemůže být činem tohoto „vše“. Nebo, je-li redukováno na tento pouhý pahýl hrubého těla, pak to ani nemůže být *átman*.
29. Je-li ono *átman* ztotožněno s tímto slepým lidským tělem, pak se stane zcela nepoužitelným (protože nedokáže spatřit ani toto „vše“); a když se stane tímto hluchým lidským tělem, pak nemůže zaslechnout tuto tichou rozpravu „já jsem“.

30. Je-li ono *átman* lidským tělem, pak je němé a nedokáže vyslovit toto původní „já jsem“. Pak je ono *átman* slabé, churavé, pokažené a k ničemu (proto nikdy nepřijímej toto tělo za své pravé Já. *Maharádž* řekl: Toto tělo je tvůj vřed.)
31. Má-li lidské tělo a chová se jako blázen nebo jako posedlý duchem (tedy ego), pak by onen *átma-puruša* měl být shledán zcela neužitečným.
32. Kvůli tomuto tělu je ono bez-myšlenkovité Já jakoby vůbec nebylo a je tu vyčerpání a nemoc. Když je tu toto lidské tělo, pak je tu toto „vše“ a skrze ně by ses měl, bez dalšího prodlévání, rychle chopit stezky *paramárthy*.
33. Když se toto „vše“ chová jako lidské tělo, pak je pochopení *paramárthy* zapomenuto a ona Skutečnost se zblázní. Proto, proč být chycen v této síti iluze?

34. Díky nahromadění jakési špíny je vybudován dům, a pak si ho ona Skutečnost představuje jako svůj (ona Skutečnost se považuje za omezené lidské tělo a staví si domov). Ale dokonce i když si ona Skutečnost představuje toto „vše“ jako své, ono Já stále nepochopilo svou pravou přirozenost (dokonce i když je toto poznání pochopeno, stále je tu otázka, jak může „já jsem“ pochopit „já neexistuji“?).
35. Dokonce i myši praví: „To je náš domov.“ Ještěrky praví: „To je náš domov.“ Mušky praví: „To je vpravdě náš domov.“ (Dokonce i hmyz a drobná stvoření, která žijí v tomto domě stvořeném ze špíny praví „je to moje“, tak jaký by mezi vámi mohl být rozdíl?)
36. 36. Pavouci nazývají tvůj domov ze špíny „svým domovem“. Černí mravenci i malí mravenci praví: „Toto je vpravdě náš domov.“
37. Štíři praví: „Náš domov.“ Hadi praví: „Náš domov“ a švábi praví: „Toto je vpravdě náš do-

mov.“

38. Černé včely praví: „Náš domov.“ Cvrčci praví: „Náš domov“ a červi praví: „Naším domovem je dřevo.“
39. Kočky praví: „Náš domov.“ Psy praví: „Náš domov“ a husy praví: „Toto je vpravdě náš domov.“
40. Můry praví: „Náš domov.“ Bílí mravenci praví: „Náš domov“ a blechy praví: „Toto je vpravdě náš domov.“
41. Chrobáci praví: „Náš domov.“ Komáři praví: „Náš domov“ a písečné mušky praví: „Toto je vpravdě náš domov.“
42. Bodavý hmyz praví: „Náš domov.“ Velké mouchy praví: „Náš domov“ a hmyz žijící v zrně praví: „Toto je náš domov spolu s kukuřicí.“

43. Toto „vše“ na sebe vzalo břímě tohoto drobného hmyzu (v tomto „vše“ neboli poznání cítíš „jsem všude a všechno je moje“, ale toto „vše“ na sebe bere vědomí individuálního těla a pak vidí tak „mnoho“ od sebe oddělených, různých stvoření a způsobuje mu to mnoho obav a svárů.) Tato široká „mnohost“ spolu s tímto „vše“ by měla být zapomenuta, ale každý říká: „Toto je vpravdě náš domov.“
44. Zvířata praví: „Náš domov.“ Služebníci praví: „Náš domov“ a ti, kdo přebývají v domě, praví: „Toto je vpravdě náš domov.“
45. Hosté praví: „Náš domov“ a přátelé praví: „Náš domov“ a sousedé praví: „Toto je vpravdě náš domov.“
46. Zloději praví: „Náš domov“ a vláda praví „Náš domov“ a požár praví: „Toto je můj domov, který obrátím v popel.“

47. Když každý říká „Toto je můj domov“, pak se ono bez-myšlenkovité Já stává bláznem a rovněž o tomto těle říká „moje, moje“. Ale nakonec se to stane těžkým břemenem a Já opustí ono místo.
48. Není-li tento dům těla užíván správně (tedy není-li užíván k získání porozumění), pak zchátrá, spadne a vesnická krajina kolem něj (tedy „vše“) se stane prázdnou pouští. Pak ona Skutečnost zůstane skryta uvnitř těchto „mnoha“ domů divokých stvůr a lesní zvěře (považuješ-li se za toto tělo, pak nemůže být získáno ani toto poznání „já jsem“ a pak vidíš „mnoho“ různých stvoření a nikoli onu Skutečnost, která v nich všech sídlí.)
49. Pak je tu hmyz, mravenci, bílí mravenci a krysy (kvůli tělesnému vědomí je zde objektivizace a „mnoho“ forem – a tvá skutečná forma nikde.) Popravdě, domov onoho *puruši* je bez-myšlenkovitá Skutečnost, prostá všech pochybností, ale když se spolčí s **pránou*, pak je to

bláznivý a bídný sirotek a rodí se a umírá (blouznivci neznají svou matku a svého otce, prakruti a purušu). *(*Maharádž* řekl: Celý svět jede na dechu/*práně*.)

50. V takovém stavu je tento dům. Je to klamný jev, zjevující se uvnitř zkušenosti „já jsem“. Zrození není nic než dvoudenní pobyt (*vždycky myslíš na včerejšek a zítřek*), a proto by měl člověk setrvávat v tomto „vše“.
51. Když nazýváš tělo svým, pak se ono bezmyšlenkovitě Já kvůli tomuto „vše“ stane stvořenou věcí (*ono beztvaré Já na sebe vezme podobu individuálního těla uvnitř tohoto „vše“*). A pak se hlava stane „domovem *prány*“ a vši hodují na lebce (*pak získáš tělo a musíš trpět některými z „mnoha“ bolestí tělesného bytí*).
52. Pak hmyz hoduje u kořínků vlasů; vředy a nádory infikují tělo. Červi se množí ve střevech a je tu mnoho smyslových zkušeností pobytu v *práně*.

53. Pak se kazí a vypadávají zuby; oči a zrak se opotřebují; uši mokvají hnisem, člověk ohluchne a mouchy se rojí kolem (toto všechno se musí stát zničitelnému tělu, ale ty, jenž jsi netělesný a věčný, se za to považuješ a nepřipomínáš si to, co je nahoře).
54. Klíšтата sají krev; vši provrtávají pokožku a komáři štípnou a uletí.
55. Toto tělo musí snášet kousance od koňských mušek a pijavice, které se přisávají k tomuto „chuchvalci“ a berou mu krev. Pak jej uštknou štíři, kobry a jiní jedovatí hadi (jsou metaforou žádostí po smyslových objektech; jsou jako jed a je jisté, že tě nakonec zabijí).
56. Když se tělo narodí, je podpíráno a chráněno tímto „vše“, ale poté byla ona Skutečnost unesena tygrem *máji* a tím pádem vlčice obav kruté útočí a požívá jej.

57. Krysy a divoké kočky koušou; psy a koně koušou; medvědi a opice útočí a krutě tlučou toto tělo.
58. Velbloudi koušou a odhazují; sloni drtí a rozdupávají; v tom přijde býk, vrazí do něj svůj roh a ono zemře.
59. Přišel zloděj (tedy mysl) a žádá velmi mnoho; onen Jediný *puruša*, který byl posednut velkými elementy (tedy objektivitou) je následně zbit a zabit. Takový je stav tohoto „já jsem“, když se stane tělem.
60. Je tu toto tělo „vše“, ale bloudi říkají: „Naše těla.“ Tím se tato sladká „řeč“ stala třemi *strastmi *džívy* (tato „řeč“ se stala tělesným egem a trpí rozličnými způsoby). *(srovnej verše 3.6, 7, 8)
61. Ale je-li toto tělo v kontaktu s tím, kdo je nadšen pro *paramárthu*, pak tato „řeč“ naplní smysl života („moje“ pomine a zůstane Skuteč-

nost). Pokud tomu tak není, pak se ono Já stane prázdnou a neúčinnou věcí a je tu „mnoho“ zármutků a neštěstí na stezce smrti.

62. Budiž! Když je *múla-mája* bláznem zaujatým touto světskou existenci/*prapanča*, tak jak bys pak mohl poznat štěstí *paramárthy*? Proto má-li onen Jediný uvnitř tohoto „vše“ pozornost blázna, pak by měl člověk ze všeho nejdřív dosáhnout této „řeči“.

Tímto končí 10. kapitola 1. část knihy Dásbódh s názvem „Chvála lidského těla“.

Překlad z angličtiny – Matěj Čihák 2017

